Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (Từ microfilm Thư Viện Đại học Cornell)

NĂM THỨ SÁU SỐ 69? — GIÁ MỖI SỐ 0$05 — NGÀY THỨ BA 20 MARS 1928

HÃY HÚT
THUỐC DIẾU
HIỆU
JOB

Đông Pháp Thời Báo

MỖI TUẦN LỄ XUẤT BẢN BA KỲ, THỨ BA, THỨ NĂM VÀ THỨ BẢY

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 94

DIRECTEUR-GÉRANT
NGUYỄN-KIM-ĐỊNH

DIRECTEUR & RÉDACTEUR EN CHEF
DIỆP-VĂN-KỲ

Direction-Rédaction-Admin. tration
96, Rue Mac-Mahon, 96
SAIGON
Téléphone: N° 324

Người mình sang Pháp có thể vừa làm vừa học được không?

III

Trong kỳ trước, đã nói về sự sang Pháp kiếm những việc như làm thợ kỳ bên nầy là khó; dầu cho có được nữa, nhưng lương bổng ít, không dư tiền đâu mà học, và công việc nhiều cũng không dư thì giờ đâu mà học.

Phương chi cái khí-hậu bên Pháp lạnh quá, nếu ăn uống không điều hòa, hay là làm lụng quá sức khoẻ thì sanh bệnh liền. Thì giờ đi làm việc, và đồng tiền kiếm ra, nông nổi như kỳ trước đã nói, thế cũng là hại cho sức khỏe rồi, vậy nói rằng tối về đi học, thường cũng khó lắm. Thấy nhiều người có chí: ngày làm tối học như thế, nhưng mà không chịu đựng được bền, rút cuộc lại sanh ra bệnh lao, hoặc kiếm đường trở về, hoặc bỏ mình ở bên Pháp. Thứ nhứt là người trong Nam-kỳ ta sanh trưởng ở xứ nóng, chịu lạnh không quen, nhứt đôn sang bên ấy mà lao lực quá đến nỗi lâm bệnh như thế là thường.

Và lại ngày làm mà tối học, thì cũng chỉ học được chữ mà thôi; chớ không học được nghề nghiệp gì hết. Tuy có nhiều lớp dạy học tối, nhưng mà phần nhiều là dạy học chữ, vì người ta lập ra cốt để cho thợ thuyền và người ngoại quốc. Cũng có lớp dạy chuyên môn một nghề gì, nhưng đó lại là của mấy nghiệp-đoàn lập ra cho người trong hội, người ngoài chưa chắc đã được vào. (On cái nầy khó nữa: những lớp học tối, đủ là học nghề hay học chữ, mà muốn cho có ích lợi, thì phải trả tiền, lại vừa phải trả mất. Nông nổi đi làm như thế kia, phòng có dư tiền để trả tiền học không?

Có người nói: Thôi bây giờ bỏ cái vấn-đề làm bàn giấy để kiếm tiền học ra không nói tới nữa. Nhưng ta có thể sang xin vào làm ở mấy xưởng công-nghệ họ trả lương cho ta ăn, lại được học nghề luôn thể, chẳng được hay sao. Ta bây giờ dương cần mở mang công nghệ và cơ khí, mà phần nhiều người thiếu-niên lại ham về đường ấy.

Nói nghe phải lắm. Nhưng có biết đâu rằng học công nghệ đi nữa, mà không có tiền túi mình bỏ ra, cũng không học được.

Nói như người nghĩ trên kia, nghĩa là sang Pháp xin làm lập-sự (apprenti) trong các xưởng thợ. Có, bên Pháp một xưởng nào họ cũng lấy người tập-sự có trả lương hẳn hòi, và luật cũng bình vực cho bọn nầy lắm. Nhưng nếu tóc không đỏ, mắt không xanh, nước da không trắng, cũng khó thiệt. Và lại mấy người chủ họ tham thì giờ và công việc hơn là sanh-nhân, lấy một người tập sự vào thế tất phải dạy; dạy như vậy thì người thợ giỏi trong xưởng ít ra mỗi ngày phải bỏ một vài giờ đồng hồ, thiệt thòi cho họ. Huống chi cái lệ xin làm tập-sự phải có cha mẹ giới thiệu, mà chỉ đến 16 tuổi là cùng. Những sự bó buộc như thế, mình đâu có. Mới vào họ cón bắt đi thợ từ và chạy dông chạy tây mình có làm được không? Và lại cái lương anh tập-sự có ra gì đâu, bắt quá được 2 0 quan mỗi tháng là cùng, cái thân cơ lữ lấy gì mà sống?

Vì những lẽ như thế, cho nên dường nói chi mình xin vào mà ăn lương của họ, họ không cho đã đành, đến xin vào mà trả tiền cho họ, họ cũng không muốn nữa. Vì như trên kia đã nói, họ ham thì giờ và công việc lắm, cho một anh ngây ngô vào, đã chia thì giờ của một vài anh thợ giỏi để dạy mình, và làm bận rộn thêm công việc của họ ra, cho nên họ không muốn.

Vậy nói rằng sang Pháp để sanh-nhai, thì người mình làm được, vì đã có chứng cớ rõ ràng: bao nhiêu người làm thợ, bao nhiêu người làm tàu, bao nhiêu người đầu bếp, tài năng và sanh kế có thể tranh hành với người ta, có nhiều người làm giàu được nữa. Còn nói sang làm để mà học thì đất nước Pháp, thiệt không có chỗ dung mình. Cái chuyện «cần công kiệm học» thành ra một cái mộng tưởng. Hoặc có một đôi người thực hành kế đó mà thành công, chẳng qua là sự ngẫu nhiên, không thể lấy đó làm định lệ được.

Nói tóm lại, cái việc «cần công kiệm học» quyết không làm được! ta chớ có yên tin lắm, mà làm lỡ bọn thiếu-niên, sang đó thất cước thì khốn.

Bây giờ chỉ có lập nhiều cơ-quan trợ cấp ở trong nước, và mấy nhà giàu mở ra học-bổng như bên Đông-Pháp đã để xướng bấy lâu nay là được mà thôi.

Q. C.

Câu chuyện hằng ngày

MẤY CÁI QUÁI TRONG CÁC BÁO TÂY

Có nhiều người Tây tự phụ một cách đáng ghét. Họ tự phụ về chuyện chi chẳng nói làm gì, đằng nầy họ tự phụ là biết người Annam, biết lịch sử Annam mà kỳ thật không biết gì hết.

Như câu chuyện M. Albert de Pouvourville nói rằng đã tiên ta mời người Pháp sang bảo hộ, lại nói chắc chắn là lịch-sử Annam còn kia v. v... Trong số báo đã lâu, «Câu chuyện hằng ngày» của tờ báo nầy đã bác đi. Lịch-sử Annam có nói chuyện đó hồi nào đâu? Dù người Pháp hay người Nam gì cũng vậy, đều công-nhận là hồi cuối thế-kỷ 18 nước Pháp mất Ấn-Độ bèn sang kiếm thuộc địa ở phương Đông, trăng ngay phải nước Nam, chớ tổ tiên người Annam có gọi sang làm chi...

M. Maurice Monnier bổ chủ báo Presse Indochinoise, hồi nầy cũng tự phụ là thạo viện Annam lắm. Trong việc Phủ Riềng xảy ra vừa rồi, báo Presse Indochinoise bày đặt ra mà nói rằng dân mở ở Bắc kỳ vào vần khinh người trong Nam, cho rằng người Nam là là cu-li của vua Gia Long đem vào hồi trước Bảy thiệt! Cái tiếng «ni» (coolie) là mà theo người Pháp mà đến, chớ trước nước chẳng mình làm gì có cu-li? Và lại trước kia vua Gia-Long có đem người Bắc vào, mà là đem cả gia quyến thế nhi từng người vào trong nầy, cho đất ruộng để khai phá ra mà làm ăn, chớ có vào làm vườn cao su như bây giờ, bị đánh, bị chuồi lại bị chết treo lên đâu!...

Lại còn ông tây nào kỹ-thuật về việc vào yết-kiến vua Hàm-nghi ở Algérie, nói là có gặp công chúa Hàm-may vừa đậu kỹ-sư canh-nông ở Paris về. Công-chúa còn gái vua Hàm-Nghi là Như-Mai, ai cũng biết, người Tây kia trưởng bố là Hàm-Nghi thì con là Hàm-Mai, chớ không biết Hàm-nghi là tên hiệu vua. Thế mà tự phụ là biết Annam đó.

Lại còn mấy ông ở báo Opinion nữa.

Độc giả xem cái tin của bổn báo đăng trong số nầy về việc một người Annam đứng trước cửa Phó-soái mà nói rằng: «Tại tổ tiên ta ở bạc với con Rồng mà con Rồng thù, cho nên bắt ta phải chịu quyền cai-trị của người Pháp. Bây giờ con Rồng thấy tình cảnh ta mà thương v. v...» Nếu như người kia nói như vậy thiệt, thì cũng kể là người điên; còn như báo Opinion bày đặt ra thì quá lạ. Cái gì mà con Rồng thù! cái gì mà con Rồng thương!...

Có những người Pháp --- lại là tay ngôn luận — như thế, thì bao giờ nước Pháp biết được cái chơn-diện-mục của nước Việt Nam. Mà cái vấn đề Pháp-Việt đề-huề cũng là khó nói.

* * *

CÂU CHUYỆN PHÁP VIỆT ĐỀ-HUỀ

Hôm 6 Thanh-Hóa làm lễ khánh-thành nhà máy đèn do một người thiếu-niên kỹ-sư của ta là ông Hoàng-văn-Ngọc đứng chủ trương, mà trong nầy nghe tin quan Toàn-quyền Monguillot chủ tọa thì nhân người đã nói nhỏ với nhau rằng: «Cái cốt từ trong bài diễn thuyết lại là câu chuyện Pháp Việt đề huề».

Quả nhiên như vậy thiệt.

Một người thiếu-niên sang du học ở bên Pháp về nhà làm được sự nghiệp ép như thế, ai chẳng bái phục. Mong rằng trong nước có được nhiều người như ông.

Q. C.

Ai đây?

Nữ-lưu lân-nhơn-vật nước Tàu ngày nay là cô Nadine Hoàng, ăn mặc võ trang đầu kiếm.

Cô Hoàng làm bí-thơ-trưởng (tức như chức thơ-ký) ở phủ Nội các lại Bắc-kinh và làm chức quan Năm ở quân-đội Sơn-Đông.

Thời cuộc nước Tàu

Bọn cộng-sản ở Quảng-Đông

Bữa hôm 16 mars mới rồi, bọn cộng-sản ở Quảng-Đông lại âm-mưu bạo-động. May sao Lý Tế Thâm bay tin trước, phải lính cảnh-sát đem khí-giới đi tróc nã khắp nơi, bọn cộng-sản liệu việc không xong, đều chạy trốn hết.

Người định giết Ngô-Triều Khu ở Sanh-ga-bô

Lối trước Ngô-Triều-Khu cùng Tôn-Khoa và Hồ-Hán-Dân sang du-lịch Âu-châu, ghé qua Sanh-ga-bô, có người Tàu cộng-sản liệng trái bom định giết cả bọn, nhưng không trúng, lại giết nhầm giáo-sư Lâm-văn-Khánh.

Gần đây Tòa án Sanh-ga-bô đã kết án tên hung-phạm ấy, phải chung thân cấm cố.

Trương Tác-Lâm và Điêm-Tích-Sơn lại khai chiến

Trương-tác-Lâm và Điêm-tích-Sơn định chiến nấy lâu nay bấy giờ lại khai chiến. Lần nầy hình như quân Sơn-Tây hăng hái lắm, thế quyết đến tháng năm là chậm lắm, lên hồi với quân miền Nam ở Bắc-kinh.

Trưởng-giới - Thạch cũng đã hạ lịnh cho hết các quân-đội phải tập trung ở Tú-châu để nghe hiệu-lịnh.

Đảng Dân-chánh ở nước Nhựt đối với vấn đề Trung-Hoa

Kỳ tuyển-cử nước Nhựt vừa rồi, đảng Dân-chánh được thắng, vì có hợp cả đảng Vô-sản và đảng Nông-dân vào nữa.

Chắc hẳn chánh-quyền của nước Nhựt sẽ thuộc về tay đảng nầy.

Đảng Dân chánh đối với việc cách-mạng nước Tàu, hình như có ý ủng-hộ lắm, cho nên họ bài bác cái chánh sách của tôa nói-các Điền-Trung đối với nước Tàu. Họ nói rằng: Bọn ông Điền-Trung không xem xét gì tới đại-cục. Hơi gặp việc biến gì là phái ngay quân-lính đi, chẳng những đã không lợi gì cho nước Nhựt, lại gây thêm lòng ác cảm của người Trung-Hoa. Còn việc Mãn-châu Mông-cổ cũng vậy, khiến cho sanh ra cái phong trào bài Nhựt ở Phụng-Thiên. Làm như vậy thiệt là thật-sách một cách lạ v.v.

Nếu đảng nầy có quyền-chánh, thì cái vấn đề Trung Nhựt hiệp tác sẽ thực hành được chăng?

Một người cộng-sản ở Quảng-Đông về bị bắt

Có người đứng giữa đường mà đòi độc-lập cho nước Việt-Nam!

Nên nhắc lại chuyện cũ một chút.

Tỉnh Quảng-đông hồi năm ngoái, còn ở dưới thế-lực của quân cộng sản Nga, do một người Nga là Borodine làm lãnh tụ. Borodine muốn hóa cho miền Nam theo cộng-sản hết lại muốn hóa cả thuộc-địa của liệt quốc nữa. Nước ta giáp nước Tàu hơn hết, Borodine muốn hóa trước tiên. Vì vậy, hồi Borodine còn đắc-thế, người mình trốn sang Quảng-đông quy-phục nhiều lắm. Chánh-phủ tuy có bắt được nhiều người, có cả dân bà nữa, ở ngoài Moncay, nhưng mà trời cao biển rộng, biết họ đi đo đường nào mà bắt cho hết được! Thành thế, ở bên Quảng-đông cũng có bọn người mình, hình như cũng đông lắm.

Sau Borodine bị đuổi, mà cái thế-lực cộng sản ở miền Nam phải tan. Những yếu-nhơn ở miền Nam như Tưởng-Giới-Thạch, Lý-Tế-Thâm, Hoàng-Thiếu-Hù gì ra tay tảo-trừ bọn cộng-sản rất là khẩn-bách. Bọn cộng-sản mới đến nỗi bèo trôi mây nổi, tan tác các nơi, tuy có dư-đảng hoạt động ở Hải-lục-phong, nhưng mà sức hết thế cùng, người con hơi sức, thì cũng là cháu chắu đã voi, còn người liệu sự thế không xong phải tẩu thoát ra ngoại-quốc.

Kỳ thiệt, bọn họ cũng có phái người đi để cổ-động ở các thuộc-địa như Đông-Pháp, và Nam-dương quần-đảo, thường thấy phăng phắt có cái anh linh vi-khí của ông Ly-Ninh, chánh-phủ địa-phương vẫn thường giựt mình lo sợ.

Người bị bắt ở Saigon mới rồi cũng là người vào phái đi cổ-động chăng?

Mấy lâu, khắp cả các sở mật-thám ở Saigon và lục-tỉnh đều hay tin rằng có mấy người cộng-sản ghê gớm lắm, kể thì nói là người Bắc, kẻ thì nói là Minh-hương, đã vào được nội-địa Nam-kỳ. Họ có rải nhiều truyền-đơn nói xúc-phạm đến chánh-phủ thuộc-địa. Linh mật-thám hết sức theo đuổi dò la, mà không bắt được.

Sáng ngày hôm thứ sáu mới rồi, có một người Minh-hương xách cái va-li đa ngồi trên xe kéo, đi tới góc đường Catinat và Lagrandière thì cái xe đổ. Người nầy đương dậy la rầy om sòm, vì tên cu-li xe cố ý làm cho xe đổ để lính mật-thám bắt. Mấy ngày rày, anh ta cũng biết có kẻ theo mình. Quả nhiên có hai người lính tới mời anh ta vào sở mật-thám.

Tuy vậy không biết người nầy có phải là người trong bọn cộng-sản mà lính mật-thám đợi bắt hả. Lâu nay không? Chưa lấy gì làm chắc.

Ta đợi coi.

* *

Cái chuyện thật thì có như ở trên đã nói mà thôi. Nhưng hai tờ báo *Opinion* và *Impartial* lại nói khác. Họ nói rằng có một người Annam đứng giữa đường phố mà la lớn lên rằng: «Nước Pháp phải trả lại nước Nam cho người Nam».

Bổn-báo trích dịch cái tin ấy dưới đây, nhưng không bảo-lãnh rằng tin ấy là thư hay thực.

Báo *Opinion* có đăng như vầy: «Có một người annam còn trẻ tuổi, người cao, nói tiếng tây giỏi, hình như đã ở bên Pháp những 14 năm. Không ai biết tên tuổi và mục đích tình làm gì, chỉ thấy đi cùng Saigon, — mà toàn những phố lớn — tự hợp người ta lại rồi diễn thuyết.»

«Tay xách cái vali, đứng nói về việc nước Nam thuở trước, nói rằng:

«Tổ-tiên ta ngày trước làm mất lòng con Rồng (!). Thành ra con Rồng thù hiềm, để cho người phương Tây tới cai trị. Họ đem những mày giết người qua, khạc ra lửa, phun ra khói, đi tới đâu là giết người mình chỗ đó, rồi lấy mất đất nước của ta.»

Báo *Opinion* nói là người ấy dám đứng nói trước cửa Phó-soái, lại định xông vào phòng việc của quan Đông-lý, nhưng bị các thầy thơ-ký cản đi. Sau có người mật-thám đứng nghe đó, hiểu theo đi, thì người kia ra về hão-hùng, theo vào sở Mật-thám. Người ấy nói với ông cò Monnier, mà lên chơn lên tay, nói mạnh bạo và hăng hái lắm:

«--- Tôi tới đây để đòi người Pháp phải trả lại xứ Nam-kỳ. Nếu không thì chúng tôi dậy giặc.»

«Rồi quay lại nói với mấy thầy ký đứng xung quanh đó, nói giọng Bắc rõ ràng lắm:

— «Vàng thiệt có sự gì lửa. Lửa có gia mới biết tuổi vàng».

«Rồi lại quay lại nói với ông Monnier rằng:

«Nếu ông cho tôi là người phản-đối người Pháp, thì bắn chết ngay tôi đi.»

«Người ta cho người là thằng điên, nói rằng đã ở Pháp 14 năm và có ruộng đất ở Rạch-giá. Có người cho là uỷ viên của Quảng-đông phái đi, nhưng nếu thế thì họ chọn người lắm lắm. Chắc là sở mật-thám bắt giam,....»

VIỆC TUYỂN CỬ

Bên nước Ý

Nước Ý sẽ có những ông nghị-viên chỉ độ 20 tuổi.

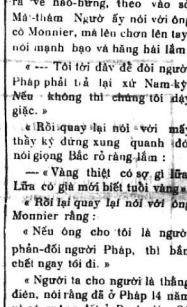

MUSSOLINI

Năm nay ở châu Âu có bốn nước cũng có kỳ tuyển cử trong một lúc, là Anh, Pháp, Đức và Ý.

Phép tuyển cử ba nước trên thì cũng như mọi khi, vì họ đều chiếu theo hiến pháp của họ mà làm. Duy có nước Ý của ông Mussolini là khác.

Ông Mussolini là lãnh-tụ đảng Phát-xít (Fasciste) ra cầm quyền chánh nước Ý sau khi xong việc chiến tranh. Ở ngay cũng như ông «thiết-huyết tể tướng» là

(Coi qua trương thứ 2)

CUỘC ĐI XE HƠI

Paris - Hanoi

Bây giờ Duverne là người đi xe nơi từ Paris hồi cuối năm ngoái, mới tới Rangoon mấy ngày hôm nay, nghĩa là đã gần tới Hanoi rồi, chỉ còn qua Xiêm qua Lèo nữa là tới được mục-đích.

Duverne đi chuyến nầy thiệt gian nan. Xem một cái thơ của Duverne viết cho người anh em bạn ở Hanoi thì biết là ông ta đi đường gặp nhiều sự khó khăn, không những là tại đường sá gập ghềnh, mà lại những chánh-phủ địa-phương làm cho khăn nữa.

Trong thơ có nói như vầy:

«Ước ao không bao lâu nữa «sẽ tới Bắc-kỳ. Cuộc đi của «chúng tôi mà lâu lắm ngày như «vầy, chẳng những là lỗi ở đường «sá gian nan trắc trở, mà cũng «tại một vài chánh-phủ và nhà «đoan ở địa-phương chúng tôi «đi qua, họ làm lôi thôi quá. «Đến nỗi có lần chúng tôi vì thế «mà phải nghỉ lại tới một tháng «rưỡi.

«Khi đi qua sa-mạc Sahal, bị «đụng nhằm xe lửa, bư mất «thùng xe, phải nghỉ 12 ngày để «sửa.

«Lúc đi qua Ba-tư cũng khó «nhọc hết sức. trời mưa tầm tã, «mà phải trên cao nguyên đến «mấy mươi ngày lạnh quá.»

Nghe như ở Hanoi, sẽ có một đoàn xe hơi sửa soạn đi đón Duverne ở miệt Lèo.

◇◇

Còn hai người Tây là Laubinet và Cravetto khởi hành từ Saigon sang Paris mấy bữa nay, thì mới có tin cho hay là bọn nầy mới đi qua khỏi Thakhek (Lèo).

HÃY ĐỌC TIỂU THUYẾT

HUYẾT-LỆ-HOA

Một tìm ông Nguyễn-bá-Trác

Tưởng đồng-bào Nam, Trung, Bắc ta chẳng còn ai chẳng biết danh ông Nguyễn-Bá-Trác là một người trước kia đã từng xuất dương, về làm báo Nam Phong được ít lâu sau về làm quan Cơ mật, kế thiên hồ qua làm chức Bình-bộ Thị-lang. Ngài là một người đối với đồng-bào có dư-luận, đối với chánh-phủ có công dậy. Nay ngài được cải bổ ra làm chức Bố-chánh ở tỉnh Bình-định là một chức rất trọng yếu hơn nữa.

Tôi cũng người Trung-kỳ, nghe được tin ấy rất đỗi mừng thầm. Vậy có mấy chữ sau nầy xin kính tặng:

Khôn khéo tọt nhơn tình, nào một Nam-triều nào Soái-phủ.
Văn xong thế-cục, cũng tay chí sĩ cũng năng thần.

T. L.

Ông Gandhi còn hay mất?

Ông Gandhi là một nhà đại cách-mạng ở Ấn-Độ, chủ-trương cái thuyết lấy bình-hòa mà chống với-lực cho nên mấy năm trước ông xướng lên cái chủ-nghĩa «bất hiệp tác» (La Non-coopération), để gở nước Ấn-Độ ra khỏi thế lực người Anh. Hồi đó, ông đã làm lo sợ cho chánh-phủ Anh, và làm vang-động cả hoàn-cầu. Một nhà văn-sĩ có tiếng bên Pháp là ông Romain Roland làm mấy cuốn sách nói về ông, hết sức bái-phục.

Người Ấn-Độ đều tôn ông là bực Thánh-nhơn (Mahatma).

Cách đây một tháng, ông có mời anh em ăn cơm rồi nói liền-miên rằng: «Tôi ngày 12 Mars thì tôi chết». Nói mà coi cho lắm chim, rạ ý khoái hoạt lắm. Ngày 12 Mars đã qua rồi, không biết ông đã qua đời chưa? Không nghe thì tức gì hết.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan-2022

MẤY ÔNG CHỦ XE HƠI

Nên lại hàng « BERLIET » GARAGES INDOCHINOIS

Số 1 đường Lefèbvre Saigon mà lựa, có nhiều kiểu xe mới lạ. Mới có thứ xe Grand Tourisme 4 và 6 cylindres; và châssis Industriels 1800 kgs avec frein-avant và servo-frein.

Bismark ở Đức ngày xưa, lấy võ lực để thi hành chánh lịnh. Nhờ vậy mà nước Ý sau khi chiến tranh, cảng lý là một nước chết bẹp, mà lại trở nên thành một nước hùng-cường. lâm le muốn chiếm « chỗ đứng ở dưới mặt trời » thiệt cũng nhờ tài năng của Mussolini vậy. Chơ nên ông Mussolini đã vào hạng bốn vị-nhơn của thế-giới bây giờ, sau Lý-Ninh nước Nga, Gandhi nước Ấn độ và Mustapha Kemal nước Thổ-nhĩ-kỳ.

Việc tuyển cử ở nước Ý năm nay, hình như đăng Phát-xít muốn cho ai làm nghị-viên thì người ấy được, không có theo cách tuyển cử các nước khác. Các hội đăng trong nước cử ra, mỗi cái ghế nghị-viên là hai tên, rồi hội-nghị đăng Phát-xít chọn lựa những người bị cử ra đó, làm thành một cái danh sách người ứng cử. Khi làm danh sách xong, thì bỏ hết tên tuổi, chỉ để một cái huy hiệu của đăng Phát-xít; người đi bầu trông cái huy hiệu mà bỏ vé chớ không biết bầu cho ai cả.

Lại không có hạn bao nhiêu tuổi mới được ra làm nghị-viên, nhưng vậy mà nghị-viên mới của nước Ý sẽ có những ông nghị viên chỉ độ 20 tuổi mà thôi.

Trung-kỳ Ái Hữu

Mời nhóm Đại Hội-Đồng

Kính mời quí Hội-viên hội Trung-Kỳ Ái Hữu và quí đồng-bào Trung-Kỳ, đến bữa chúa-nhựt 25 Mars 1928 đừng hai giờ rưỡi chiều, dời gót lại tòa báo Đông-Pháp Thời-Báo, số nhà 96 đường Mac Mahon, Saigon, dặng nhóm Đại Hội-đồng.

1· Nghe Bản Trị-sự đọc tờ biên bản về tình hình thế lực và tài chánh hội trong khoản Juillet 1927—Février 1928.

2. Sửa đổi điều thứ 9 trong điều lệ hội.

3· Bàn việc vặt.

Bản trị-sự kính mời

Các nhà từ thiện gởi tiền giúp đồng-bào bị lụt ở Thanh-Hóa

1	MM. Lê-vinh-Tường à Gocong	5$ 00
2	Lê-vinh-Xương C.M. Ecole provinciale de Gocong	2 00
3	Nguyễn-v-Kiết C.S. Ecole provinciale de Gocông	2 00
4	Nguyễn-v-Bích, C. E. École provinciale de Gocông	1 00
5	Mlle Lý-thị-Bạch, élève de l'école de jeunes filles Gocông	2 00
6	MM. Học trò nhỏ Cainhum	3 80
7	Instituteurs et élèves ecole de P. E Cáitauhạ	29 65
8	Nguyễn-vạng-Bưu, Instituteur à Longthành Gocông	3 00
9	Học trò nhỏ trường Longthành Gocông	3 40
10	Nguyễn-v-Đài, à Longthành Gocông	1 00
11	Trương-hữu-Bưu điền-chủ làng Lương-tâm Rạchgiá	5 00
12	Mlles élèves du cours moyen B école jeunes filles Vinhlong	7 50
13	MM. Trần-v-Vinh, à Batri Bếntre	2 25
14	Lý-thành-Thới, à Chợquán	2 00
15	Elèves de l'école de Cầngiọc	10 00
16	Mme Bùi-thị-Nữ làng Kha-phu-Mỹ Soctrăng	10 00
17	MM. Personnel anamite des Postes et Télégraphes Battambang	5 00
18	Một người thanh niên ở làng Bình-thành Longxuyên	1 00

Học trò trường tiểu-học Tân-thủy

19	Mlles	Nguyễn-thị-Ba	0 30
20		Ngô-thị-Nhựt	0 30
21		Văn-thị-Nguy	0 10
22		Thượng-thị-Khai	0 10
23		Thượng-thị-Thế	0 10
24		Văn-tấn-Mận	0 10
25		Le Maître	0 50
26		Nguyễn-văn-Giàu, instituteur à Vinhlong	2 50
27		Trần-phước-Phận, Secrétaire des D. R. à Hatiên	2 00
28		Anonyme (Rachgiá)	2 00
		Cộng.....	101p.60
		Số tiền mấy kỳ trước. 1174	16
		Tổng cộng	1275$ 76

THÀNH-PHỐ SAIGON

Lời rao

Quan Đốc-Lý Thành-phố Saigon rao cho nhơn-dân hay rằng, trong ít ngày rồi đây bịnh dịch tả đã sanh ra rất nhiều trong các quận ở Châu-Thành Saigon, nhứt là miệt Khánh-Hội, Vĩnh-Hội và Xóm chiếu, và đã làm hại nhiều người.

Hiện nay cách chích thuốc đặng ngừa bịnh ấy đặng khởi hành. Kẻ nào có chích thuốc rồi thì tránh đặng bịnh truyền nhiễm. Nên ta khuyên nhơn dân hãy đi chích thuốc cho đông.

Saigon, le 16 Mars 1928

Quan Đốc-lý ROUELLE

Muốn bán

Vì gần về Tây nên muốn bán 1 cái xe hơi Peugeot, bảy chỗ ngồi; 15 mã lực. Máy, nệm, mui đều là còn tốt. Bình accus mới thay. Ai muốn mua xin đến nhà số 9 đường Monceau lại Tân-định mà thương nghị.

Hội-Quốc-Tề Tiêc-Kiệm

Hội nặc danh của người Pháp Vốn là 65.000 Taëls-Shanghai (1/2 versé)

2.000.000 phật-lăng (1/4 versé).

Hội-sở ở Đông-Pháp: 25, Rue Guynemer, Saigon.

. . .

Xo số lần thứ sáu

Xổ số ngày 15 Mars 1928.

Số 295 về série 295 đã trúng tới 1 ngàn đồng.

Số ấy của một vị ở Tourane.

Đến 16 Avril 1928 sẽ có một cuộc xổ số khác. Ai muốn mua những số tiết-kiệm xin cu tới số nhà 25 đường Guynemer, Saigon.

MAC MAHON OFFICE

MUA — BÁN — THẾ-MƯỚN

QUẢN LÝ, VƯỜN-TRẠI, NHÀ RIÊNG ĐẤT CÁT RUỘNG NƯƠNG BỦ THỔ THÔNG TIN TỨC VÀ KIẾM VIỆC

xổ nầy bảo lãnh làm hết cả mọi việc

65, đường Mac-Mahon, Saigon

Giây thép tắt: MACOFFICE Saigon

TRƯỜNG TƯ

ĐIỀN QUÂN

TẠI SOCTRANG

Bổn-trường có chọn ròng Giáo-viên đủ tư-cách sư-phạm để dạy học-sanh (internes et externes) từ lớp Âu-học đến lớp Sơ-học.

Ngày bái trường: 15 janvier 1928.

Ngày tựu trường: 15 février 1928.

VÌ SAO....

Không mua liền một cái tủ sắt tốt và chắc hiệu

PETIT-JEAN HAY PHÉNIX

Lần lựa tới mai mốt mới mua, e có khi trễ quá, biết đâu nhà lở bị cháy, hay lở bị ăn trộm vào phá tủ lấy đồ, chừng đó có mất của mà khóc than, cũng không lấy lại được nữa.

Chi bằng phòng bị trước, tới hàng

Lucien BERTHET & Cie, 68 duong Charner

mà mua một cái tủ sắt hiệu Petit Jean hay là Phénix là vững vàng chắc chắn, khỏi phải lo sợ gì.

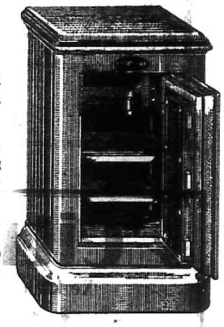

Cải từ hồi sanh

Tôi có bịnh ho kinh niên, thuốc chi chữa cũng không hết, mà lại thống và ra huyết trắng, điếc hai tai và hai lỗ mũi nghẹt cứng, thầy thuốc nào cũng kỳ tôi quá tháng tám thì chết. Tôi phải lên Nam-Vang cho chồng tôi hay đặng tìm thầy tiêm thuốc. May lên đó nhờ có người lòng tốt chỉ cho tôi biết có thầy chín:

Nguyễn-văn-Nhu

Ở LÀNG TÂN-THỚI-TRUNG HÓCMÔN

Ba đời làm thuốc, chuyên trị bịnh nầy, chữa đâu lành đó, trăm người chẳng hề sai một. Tôi liền trở về đặng qua thầy coi mạch uống thuốc, thầy hết lòng săn sóc điều trị cho bịnh tôi được mạnh như xưa, mà không tốn bao nhiêu tiền, thiệt là lòng thầy nhơn đức lắm.

Vì vậy, tôi đăng nhựt-trình, một là để cảm ta ơn hà hải của thầy, sau giới thiệu cùng ai đau bịnh nầy thì nên gấp tới thầy cho sớm đặng thầy cứu giúm cho mau mạnh thiệt chắc chắn, tôi chẳng nói sai.

THỊ-VỜI và NG-V-MẠNH,
Làng Tân-thới-tam, kính.

Xe máy hơi hiệu ALCYON

Chạy một cỡ hai mã lực — 2 cấp giá 220 $
Kiểu du lịch — 3 mã lực — 2 cấp — 840
Kiểu du lịch thượng đẳng — 4 cấp — 580

Bán tại hàng **L. CAFFORT**
Saigon-Namvian

PHÁP QUỐC ĐẠI DƯỢC PHÒNG

Môn bài 84-90, Đường d'Ormay, SAIGON

Đã được thưởng một cái médaille bằng đồng, vì có công và khéo léo tâm kiếm cách chế tạo những món thuốc để bán dự tại hội chợ Saigon

Thuốc bào chế rất cần ích

Kola Astier

Viên nhỏ (hình như bột bánh) chuyên trị bệnh mệt, đau vừa mạnh; bổ dưỡng.

Levures Boutard

Thuốc nhuận trường cho người lớn và con nít.

Grains de santé

Của lương y Franck bào chế, chuyên trị bệnh bón.

Kerlactine

Thuốc viên dẹp có chất sữa bò, chuyên trị ròng những bệnh đau ruột rất thần hiệu.

Nujol

Dầu bạch Jap tinh anh chuyên trị bệnh bón thường thường, uống không bợn dạ.

Selnos Vichy

Thuốc tiêu hạ, mát mẩn, mùi diệu dàng dễ uống.

Sirop Famel

Nước đường chế thuốc để chuyên trị những bệnh đau về ho siểng, bịch hơi rất thần hiệu.

Prunagar

Thuốc chế ra hình kẹo tròn để tẩy trường rất thần hiệu.

Vichylax

Là một thứ limonade để uống tẩy, (thuốc xổ) người Annami ưa nhứt, mỗi tháng bán có hơn 2000 ve.

Nitidol Gonin

Là một thứ bột để giặt đồ, tắm rửa rất giản tiện, thay thế cho savon có phần lợi nhiều.

Cachets Antigrippe Maubar

Thuốc bao gián nhện, mỗi hộp một viên (3 viên và 6 viên). Chuyên trừ bệnh cùm trong 48 giờ.

Capillophile Maubar

Thuốc để bảo dưỡng tóc.

Embrocation Maubar

Thuốc thoa cho giãn gân cốt cho những người hay tập thể thảo, đi xe máy đạp, đá trái banh, v.v.

Injection Maubar

Chuyên trị bệnh lậu nhiệt.

Lait Antibourbouille Maubar

Thuốc chế ra hình như sữa đặc để trị những sây, mái day trong 36 giờ.

Pédiculol Maubar

Thuốc thoa ngoài da chuyên trừ chí rận hay lầm.

Foudre Saturante Maubar

Bột tiêu để uống trong khi ăn uống không tiêu, đau bụng, mùi rất thơm tho.

Tonic Maubor

Là một thứ rượu bổ, để uống khai vị, chế những chất thuốc tiêu, bổ và tinh khiết, những người đàn bà sanh đẻ uống thì mốt.

Vermifuge Maubar

Thuốc chế chuyên trừ những sên lải trong bụng: thuốc nầy đoan chắc trục xuất nổi độc trùng.

Ai muốn cần dùng cuốn mục lục toàn bộ của bản hiệu thì gởi thơ đến, sẽ gởi cho không ăn tiền.

HÃY HÚT THUỐC CA-LOP

Saigon.— Imp. Commerciale, C. Ardin, rue Catinat

Le Directeur-Gérant: Nguyễn-kim-Đỉnh.

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Tốt quá đáng xem !!!

Tiệm bán thủy xoàn hiệu con rồng vàng

CỦA ÔNG

J. GIUNTOLI

135 Rue Catinat Saigon

Tiệm bán thủy xoàn của ông J. GIUNTOLI đã lập ra trên hai mươi năm nay, qui ông qui bà trong lục châu ai ai cũng đều biết rõ thiệt là một nhà buôn lớn đáng cho đồng bào tin cậy.

Mỗi kỳ tàu bên Pháp qua đều có đủ thứ nước hột xoàn và đồ cẩm hột thứ ba, hột nhận cả ra từ mười lăm carats tới ba chục carats tốt chẳng đâu bì kịp, nên ông GIUNTOLI kính mời qui ông qui bà đến xem trước khi tới mấy tiệm khác thì sẽ biết giá rẻ thế nào và chắc qui ông qui bà sẽ vừa lòng mà chọn lựa.

Bijouterie Parisienne

J. GIUNTOLI

Citroën

Xe kiểu 1927 đã hết rồi

Hạ giá

Các thứ xe kiểu B. 14-1928

Có xe thường giá 1815 $
và xe tốt thượng hạng giá 3100 $

Là một thứ xe tốt nhứt Đã vừa lòng chủ mà lại giá rẻ

Tại hãng Bainier d'Indochine

AUTO-HALL

Saïgon-Hanoi-Pnompenh

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai thường xin khẩn đất Nhà Nước chẳng được là bởi các người không rỏ đủ luật lệ mà người ta thường hay nhận chứng mà ngăn cản các người.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai mắc phải nhiễu đều khó khăn về việc xin giấy quản-nghiệp đất mình đã chiếm cứ và ra công trồng tỉa, bởi vì có nhiều kẻ khác mạnh thế hơn muốn ra mà đánh đựt.

HỎI NGƯỜI ANNAM

Những ai là người lo sợ phải bị lường công cướp của, thì phải sớm lo tranh đành quyền lợi, hãy mau mau đến mà thương nghị với Phòng-vấn tra cứu về việc đất ruộng Nhà Nước ở Nam-kỳ.

« La Cochinchine Foncière »
Nhà số 19, đường Testard, Saigon.

LAIT NESTLÉ

SỮA HIỆU

CON CHIM

NESTLÉ

LÀ TỐT HƠN HẾT TRONG THẾ GIỚI

VIỆC TRONG NƯỚC

Nam-Ky

SAIGON

Xe lửa đụng nhau. Lỗi ở người coi máy

Hồi 10 giờ hôm thứ sáu, ở góc đường Pellerin và Boulevard de la Somme, hai chuyến xe lửa đụng nhau rất dữ dội : xe đi trước chậm, xe đi sau thả máy chạy mau quá, thành ra đụng nhau, làm cái xe trước, đầu thì ra ngoài đường, còn toa thì đổ nghiêng. Xe sau cũng đổ hết một toa. May đều là xe chở đá và củi, cho nên không thiệt chi tới mạng người.

Lỗi là ở mấy người coi máy xe sau (số 411) mở máy chạy mau quá, mà không có đèn hiệu gì hết. Đến đổi khi đi qua trước chợ mới, người coi rào cũng không hay mà chạn đường, thành ra thiên-hạ cứ đi qua như thường. Nhiều người qua rồi, mới thấy xe lửa chạy xình xịch như tên, đều hồn vía là khỏi chết.

Quan trên nên phạt nặng mấy tên coi máy nầy.

Một người thơ-ký bị bắt về tội mạo giấy quyền tiền.

Nguyễn Phụng-Tiên, thơ-ký ở xã-tây bị bắt về tội mạo tờ cho lâu-trí của quan Đốc ký mà cho phép một người tên là Henri đi quyền tiền các chủ ở Saigon Cholon và Lục tỉnh để giúp cho chánh-phủ Quảng-Đông.

Khi bồi thì Nguyễn Phụng-Tiên thú nhận, nên đã bị tống khám để xét hỏi.

Quan Toán-quyền Monguillot vô Nam

Quan Toán-nguyên Monguillot đủ vô Nam.

Để tiễn phu-nhơn và tiểu thơ về Pháp chuyến tàu Sphinx nầy.

Bà hòa muốn uống dầu sáng

Lúc nầy khô ráo, nên bà hỏa thường đi dạo nơi nầy nơi nọ. Thì mấy ngày trước đây, bà ở Bình-Tây làm cho mấy chủ dân Trung-quốc tốn hao trót hơn mấy ngàn đồng ; bà lại chê rằng, ở Saigon phong khí không đặng tốt, vì không có ngọn gió biển, nên hôm đêm 16 sáng 17 Mars, bà đi xuống Nhà bè hứng gió. Lúc 3 giờ khuya bà đi đến kho dầu của hãng Hồng-mao Cie Franco-Asiatique des Pétroles bà tính ghé kiếm chút dầu sáng giải khát, vì bà thường nghe rằng dầu sáng hiệu con sò (Essence Shell) là thứ tốt nhứt. Nhưng rủi cho bà là bà đi vừa đến kho dầu lửa, chớ chưa đến bồn chứa dầu sáng, thì mấy người gardien ngó thấy, la lên ; rồi kế trống mõ nổi rùm, thiên-hạ tựu đến trùng trùng điệp. M. Faucherand kêu điện thoại về Saigon cầu cứu, Mr. Heraud là chánh chủ hãng đem binh tiếp chiến, quyết bắt cho đặng bà hoả mới nghe. Nhưng bà hoả thật rất tài tình, nên hết thấy vừa dân coolies tại sở vừa binh chữa lửa Saigon trên 300 người, vây bà từ khuya cho đến trưa mà không thấy tắt. Riết đến ba giờ chiều ngày 17, mới chịu thôi.

Cuộc hư hao phỏng chừng 80 000 đồng, mà bà hoả cũng có nhơn không giết mạng người nào hết.

Nghe đâu bà tính đi kiếm nhà nào ho hàng đặng bà trả thù, vậy ai nấy phải coi chừng cho lắm.

Việc cháy hãng dầu nầy là có kẻ đổi, cho nên chủ hãng có rao nếu ai chỉ hay bắt được đứa thủ-phạm thì thưởng 1.000 p. V.T.N. Nhabè.

Kiếm ăn ở dâm lầu xanh

Tối thứ năm tuần rồi, vào khoảng tám giờ, có một cái xe hơi thiệt tốt ghé ở trước một cái nhà bí-mật ở đường *Chemin des Dames*. Khi xe đả đừng bánh, một cậu thiếu-niên bận đồ thiệt đúng, xăm xăm đề nẻo, đi tuốt vô trong cái nhà bí-mật ấy. Một lát, thấy cậu ta ở trong giắt ra một chị quần áo rất bảnh bao, dẫn thẳng lên xe hơi rồi đi. Đi được một chập-thì có bốn cậu thiếu-niên nữa, cũng bận đồ đúng lắm, cũng bước lên xe với cậu kia. Xe chạy đi Bienhoa.

Rồi đó, trong khi đi dọc đường, các cậu đã thi-hành những cái thủ đoạn gì không biết, đến nỗi người con gái mà các cậu chở đi đả phải tới cớ với chức việc làng Tân-mỹ-An. Cứ như người con gái ấy khai thì sau khi năm cậu « đã đời » rồi, chở người con gái tới gần làng Tân-Mỹ-An, biểu bước xuống. Người con-gái vừa đề chơn xuống đất thì liền bị năm cậu xùm lại vật xuống mà lột hết thảy những đồ đeo trong mình. Đoạn lại nhảy trở lên xe hơi, vận máy đông mất.

Nghe đâu như ông cò Hennequin ở Giadinh đương dò xét mối manh về vụ nầy.

CHAUDOC

Thầy một việc rất ghê gớm cho người ở thế-kỷ 20 nầy

Tối thấy một việc thuật ra lấy làm ghê gớm. Nguyên anh sau Giác thuở trước làm planton giây thép tại Châu-đốc, xé thơ lấy mandat người ta nên bị mất sở.

Sau cậy tên Yên là người bạn hữu của y vào xin thì làm sở Thương-chánh (Douane) nay ở tại Rạchgiá, bấy giờ làm đến chức Thông-Phán, thiên hạ cũng kêu theo tên trong là Thầy « Sáu Yên ».

Bữa 5 mars, thầy giáo Vĩnh ở Châu-đốc là con trai của thầy Phán Yên, đi mướn một bọn thầy Chà-và Châu giang ở Tân-châu xuống Rạchgiá đặng thuốc một người anh em của Thầy Phán, cũng làm trong sở Thương-chánh cho hư hại, tiền tốn hao nhiều thì Thầy Phán nầy chịu hết.

Tôi là người tu niệm thấy việc hung dữ như vầy chịu không đặng và chẳng lẽ điềm nhiên bỏ thì mà để cho người chịu sự hại. Nên tôi kính ít hàng xin ông chủ bút rà ơn mọn cho xin một chéo giấy và ấn hành vào tờ báo của ông, đặng hỏi ai là người nghịch với thầy sáu Yên phải giữ mình kẻo lâm sự thiệt hại.

Vậy xin ông niệm tình ra ơn mọn làm phước giùm cho người thì tôi rất đội ơn ông.

Nay kính
Châudốc le 7 Mars 1928
Châu-phú-mần ký

SOCTRANG

Sự bắt liện về sở tuần thành

Tỉnh Soctrăng từ ngày có sở tuần thành cho đến bây giờ, ước cũng 3-4 chục năm. Nguyên khi trước thì cho dân làng xin vào làm tỉnh, rồi dùng 1 người hương - quản trong làng để làm đầu sở tỉnh ấy, kêu bằng thầy chef Police.

Mới 2 năm nay (1927-1928) nhà nước không cho tỉnh làng ở trong thành phố nữa, mới đổi cho đi thủ các đồn trong làng, rồi đem đám tỉnh mà tà (garde civil locale) ra mà giữ trong thành phố. Chẳng biết tại làm sao mà đội, cai, bếp, tỉnh, toàn là người trong cơ đem ra hết thảy, còn ông Quản đầu không đem ra cho làm chef ?? nghĩa là phe nào thì làm việc theo phe nấy, mới là phải. Không lẽ một thầy Đội hay là một chú Cai mà chịu dưới quyền của thầy hương quản thì ngất quá !

Nói thì nói vậy chớ quan trên đay thì phải vưng theo. Duy có mấy đều nầy thiệt là ức quá ! là vì thầy có hùng lập một sở nhà ngủ trong thành phố, rồi thầy cứ theo cuộc vui đầy tháng trận cười trót đêm, là tục nguyên của thầy. Hoặc là thầy gặp ai quen quen, thì thầy mời nghỉ phòng của thầy cho đông thầy thủ lợi, còn việc tuần du canh gát thì thầy không thèm ngó tới. Ước mong sao cho trong cơ mà là có một ông quản nào ra mà làm chef cho đám Police nầy, thì mới hết lộn xộn và mới đặng công bình cùng như các thành phố trong lục tỉnh vậy.

Thạch - Co.

Garde civil locale détaché à la Police municipale du chef lieu Soctrăng.

SADEC

Tấm lòng nhơn đức

Thừa dịp bạn hát bội kêu là Bầu-Cò lại hát Laivung (Tânlộc). Quan chủ quận Lâm ngươn Thơ cùng qui thầy Huỳnh kim Chung Lê-đức Dũ Vương văn Ngọ Tran văn Lễ Nguyễn tấn Mười và hương chức trong làng : Hương chủ Đờn, Hương sư Luận Hương giáo Đặng Hương chánh Thanh Hương trưởng Sự v. v. dọn dẹp rạp hát Lai vung cờ xí đỏ xanh kết hoa kết tuội rực rỡ đèn Manchons thấy sáng loà ; xem qua rất nên ngoạn mục và có vẻ nghiêm trang. Hát một đêm, hát tuồng « San hà xã tắc »

(Coi trương thứ 8)

THI-TRƯỜNG TIÊU-TUẾ

GIÁ BẠC

Ngày 19 Mars 1928 ..... 18 f 05

GIÁ LÚA

Ngày 19 Mars 1928 (kể 100 kilos)

Vinhlong	5 $ 29
Gocong	5 59
Baixau	5 45
Baclieu	5 52
Cambodge, thứ trắng	5 20
Cambodge, thứ đỏ	4 84

GIÁ GẠO (kể 100 kilos)

Gạo số 1	9 $ 39
Gạo số 2	8 55
Gạo số 3	8 07

TIN TÀU

Tàu tới

Ở PHÁP SANG
André Lebon, 21-3.
Compiègne 30-3.

Ở BẮC VỀ
Amboise, 20-3.

Ở NHỰT
Porthos, 30-3

Ở SINGAPORE
G. G. Roume, 21-3.

Tàu chạy

SANG PHÁP
Amboise, 24-3.
Sphinx, 26-3.

RA BẮC
Padaran, 20-3.
Claude Chappe, 22-3

SANG TÂU VÀ NHỰT
André Lebon, 24-3.

Phòng khám bệnh

Của ông Cao-sĩ-Tấn là y-khoa tấn-sĩ ở bên tây mới về. Trị đủ các thứ bịnh.

Bà Cao sĩ-Tấn cũng là y-khoa tấn-sĩ có mở một phòng riêng chuyên-trị bịnh đờn bà và con nít.

Tại số 150, đường Mac-Mahon, Saigon.

TIỆM

Chân-Thụy

Ở SỐ 117, ĐƯỜNG MAC-MAHON

Có bán một thứ thuốc rất lạ, là THUỐC ĐAU MẮT MÀ TRA VÀO LỖ MŨI. Linh nghiệm lắm, mua thử coi.

Docteur DO-VAN-TOT

Ancien externe des Hôpitaux de Paris

Phòng coi mạch của ông y khoa tấn sĩ Do-van-Tot, ở đường Gia-Phu, số nhà 135, gần cầu Palikao (Chợlớn.)

SÁCH IN RỒI LẦN THỨ NHÌ

Bách-Phán Luật-Giải

5.000 cuốn trước bán hết rồi, kỳ nhứt nầy có thêm vô mười mấy trương sách nữa : nói về luật mới đối thuộc về bách - phần, và con niêm giấy tin - chỉ, lại có chỉ rõ cách phạt bách - phần không đúng giá hay dấu giá.

Ai muốn mua lẻ do mấy chỗ bán sách trong lục-tỉnh đều có trữ bán, 1$00 một cuốn ;

Ai muốn mua sỉ, bán lại thì tôi tính cho như vầy :

50 cuốn sắp xuống trừ huê - hồng 20 %.
51 cuốn sắp lên — — 30 %.
(Không dám nhận cách lãnh hoá giao ngân).

Đặng-Bá-Phúc,
Soạn-giả quyển :
BÁCH-PHÂN-LUẬT-GIẢI
TẠI VINHLONG.

NGUYỄN VĂN CHỨC

38, rue Amiral Courbet, 38 — Saigon

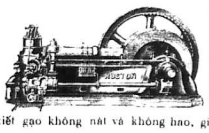

Thiện nghệ về máy xay lúa gạo, đã ráp hơn 20 cái nhà máy rồi đều đặng vừa lòng quí khách.

Máy xay chạy bằng moteur dầu Mazout hay là máy lửa chụm trấu, lớn nhỏ đủ kiểu, mua bán thật thà, bảo kiết gạo không nát và không hao, giá phải chẳng.

KAMPNAGEL

COLONIA

MÁY XAY GẠO

đủ các hạng

FILIPINA

Đại-lý độc-quyền cho cỏi Đông-Pháp

S. A. des COMPTOIRS INDOCHINOIS

B. P. 38. — 7, rue Guynemer Saigon, Tél. 516

Kho sách báo xưa Quang Vinh Đường 28 Jan 2022

Cài vấn đề khảo cứu các thứ Dược-phẩm của nhà thuốc

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

CHO'N GIẢ THẾ NÀO ?

Hỏi : — Các ngài mua các thứ dược-phẩm để làm gì ?
Đáp : — Để trị bịnh.
Hỏi : — Nhưng mà dược-phẩm có giả có thiệt, thoản như mua lầm thuốc giả có trị bịnh được chăng ?
Đáp : — Không, mà lại còn thêm hại là khác nữa.
Hỏi — Những thuốc của nhà thuốc Nhị-thiên-Đường như là Vạng-Ứng-Dầu cùng các thứ Cao, Đơn Huờn, Tán chủ trị các chứng, *linh nghiệm như thần*, các ngài, có hay tin chăng ?
Đáp : — Ai ai cũng đều tin lắm chớ ! Nếu các ngài mà biết tin các thứ dược-phẩm tại tiệm *Nhị-thiên-Đường* của tôi rằng hay, rằng trị bịnh được, thì thiệt các ngài trí thức quá nhân rồi ; Bỉ-nhơn lấy làm bái phục các ngài lắm đó ! Thế thì các ngài quả là bạn hiền, là tri-kỷ của Bỉ-nhơn đó vậy. Nhưng Bỉ-nhơn đã nhìn nhận các ngài là bạn hiền là tri-kỷ, thì Bỉ-nhơn phải đem một việc hiện tại mà là một việc rất lợi-hại, rất quan hệ cho các ngài ma tỏ ra cho các ngài được biết ; tưởng khi các ngài cũng vui lòng chịu nghe lắm chớ !

Nguyên vì mới đây lại có những lũ tham đỡ xạ lợi, chẳng kể công-đạo lách nó chuyên dùng thuốc giả, chế tạo ra dầu giả ; nó lại mạo cái hiệu Nhị-Thiên-Đường của tôi, rồi nó cho người đem đi cùng Xóm, cùng Làng, rao bán cùng đường, cùng sá. Có đừa nó lại dùng chước điểm dàng, nó kiếm những chữ nào cho mườn tượng chữ Nhị-Thiên-Đường 二大堂 của tôi nó đánh lận trắng đen để lòa con mắt thiên hạ mà bán đồ giả cho được. Nó dùng những cnữ Nhị 二 rồi nó gia nhập với chữ Thiên 天 thì nó viết chữ Phu 夫 hoặc chữ Yêu 夭, chữ Đại 大 hay là chữ Thái 太 vân vân... Hay là nó dùng những chữ Tam 三 chữ Công 公 đều là những chữ mườn tượng với ba chữ Nhị-Thiên-Đường 二大堂 của tôi mà lấm chiêu-bài ; Còn những hộp giấy và toa in những ve, những gói, cùng là nhãn hiệu nhứt nhứt mỗi thứ, thứ nào nó cũng làm giống y như tiệm Nhị-Thiên-Đường của tôi vậy. Nếu vô ý mà coi thoản qua, thì ai cũng lầm là Dầu Nhị-Thiên-Đường hết thảy. Bất quá là có mấy chữ trong những giấy chiêu-chỉ đó nó ít giống được hai chữ Nhị-Thiên mà thôi. Lấy thứ Dầu Nhị-Thiên giả mà sánh với Dầu Nhị-Thiên thiệt, rồi nó bắt nhỉnh phải hoa tức cười ; Xét ra cho kỹ cái chất và cái mùi của thứ dầu giả đó, cũng là khỉ mình dùng nó mà trị bịnh rồi, thì mới biết cái thứ dầu thiệt với thứ dầu giả, đem mà sánh với nhau như một trời với một vực vậy. Nếu các ngài vô ý mà mua lầm, dùng lầm, thì chẳng những là vô ích mà thôi, mà nó còn hại thêm sự vệ sanh của các ngài là khác nữa. Bởi Bỉ-nhân vì lòng quá yêu các ngài, muốn cho các ngài mạnh giỏi luôn luôn, nên phải đem thứ giả với thứ thiệt mà cho nó chọi với nhau, cho rõ ràng hắc bạch. Vậy xin các ngài, chớ ham giá rẻ, chớ nghe những lời chuốt gót mà lầm. Xin hãy nhìn cho kỹ những *Chiêu bài* và *Nhãn hiệu* của thiệt tiệm *Nhị-thiên-Đường* thì sẽ mua mà dùng, đường ấy các ngài mới khỏi phụ một tấm chơn thành của Bỉ-nhân đã tất tình phụng khuyến đây vậy ; xin các ngài lưu ý. Và lại các thứ Cao, Đơn, Huờn, Tang cùng là dầu Nhị-Thiên của bổn-hiệu đây thì khắp trong các tỉnh cùng các chợ, bất luận chỗ nào, cũng đều có tiệm có nhà làm Đại-lý mà bán cho các ngài dùng, chớ thuở nay bổn-hiệu chẳng hề sai ai đem đi rao bán cùng làng khắp xóm, dọc đường dọc sá như vậy bao giờ ; Xin các ngài chớ lầm.

Cholon, Nhị-Thiên-Đường Đại-Dược-Phòng,
VI-THIỀU-BÁ Cẩn khải.

LÚA MỚI

Hãng của chúng tôi sẽ chịu mua lúa mới thứ lúa hột tròn thiệt tốt, mà lúa ấy phải chở đến tại kho nhà máy, ở Cholon và hãng của chúng tôi sẽ bằng lòng trả tiền theo giá lúa chợ, nếu như lúa chở đến mà bán cho hãng của chúng tôi đó thuộc về thứ lúa thiệt tốt thượng hạng ; thì hãng của chúng tôi sẽ chịu trả tiền mắc hơn giá chợ tùy theo thứ lúa.

N° 222
Quai de Mytho.
CHOLON.

TRẦN-DUY-BÌNH
42 Bd CHARNER 42 SAIGON

KHÁC CON DẤU BÔNG VÀ BẰNG

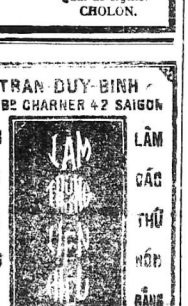

LÀM CÁC THỨ NỘI BẰNG CAO SU

GIÁ RẺ HƠN HẾT

COI TƯỚNG

Người có tiếng

Trần-kim-Tiêu tiên sanh, người tỉnh Quảng-Đông, ở miếng Thanh-Hoàng, kính cáo chư vị khán quan nhã giám. Tôi coi bói khoa cùng coi tướng số đoán việc giàu nghèo số mạng, danh phận, chẳng một lời dua nịnh.

Chư Quí vị mà muốn biết sanh tử cùng các việc hậu lai xin tạm bước ghé vào thì hiểu rõ. Khán tướng định-giá, tôi có người cắt nghĩa tiếng Annam ; lời hiện bạch không sai chẳng hề thêu dệt. Có coi thiên văn địa lý. Nếu coi không hay, thì tôi chẳng bao giờ dám ăn hành vào nhựt trình. Trước khi tôi có ở tại phòng ngủ Lục-tỉnh, tôi về Cholon đã lâu, hiện thời tôi đã trở lại tại phòng ngủ Lục-tỉnh-khách-lầu, ngài đó có treo cái dầu hình 100 tuổi bằng vải trắng, phía dưới có cái bàn tay, và xin qui vị nhỉnh cho kỹ kẻo lộn với kẻ lầm bậy mà ăn tiền.

TRẦN-KIM-TIÊN.
293, Rue d'Espagne — Saigon

Thợ chụp hình

Người mộ chụp hình

Nếu muốn có kiến hoạ hình, giấy lấy hình, nước thuốc rửa hình và những máy chụp hình kiểu mới giá rẻ ;

Nếu có cần dùng cuvette, chassin, chưng mây bằng sắc và những đồ dùng khác ;

Nếu đến nhà chụp hình
PHOTO-NADAL
118-120, rue Catinat

Người biết chơi đều mua

Mấy bát hiệu « REX ARGENTIN » vì máy nầy là một thứ máy Suisse rất tốt máy móc tinh xảo không hay hư như mọi máy khác, dầu máy hiệu « mô neo » tiếng hát rất rành rẽ. Nhiều kiểu kim thời rất lịch sự, máu sơn rất nhã.

Mấy nầy mới lại rất nhiều tại hiệu.

Au bon Marché Saigonnais

Nguyễn-Thâm

45, rue Viénot — SAIGON

Xin viết thơ hỏi sẽ gởi kiểu mẫu.

Tại hiệu nầy lại còn bán nhiều đồ khác như đồ ăn bận : nón casques, nón feutres, chemises, régates, giày vớ, pyjamas, v. v... Imperméables nhiều kiểu rất tốt, đồng hồ CARILLONS WESTMINTER, Coffefort hiệu PETIT JEAN và PHÉNIX.

Dìa hát Victor cải lương Văn-hi-Ban và hát bộ Quảng-Lạc.

Xin mời qui khách tới coi bổn hiệu tiếp rước tử tế, hoặc ở xa viết thơ, hỏi bổn hiệu sẽ hồi âm cặn kẽ.

A la pensée

50, đường Charner

Ở đây có bán các thứ vành bông để đi đám ma. Kiểu bông rất ngộ mà giá lại rất rẻ.

Hỏi tại nhà Mme JUD.
(Bán luôn vừa ngày vừa đêm)

CHƯA MUỘN

vì cảnh trường Rapid'Progress

Boîte postale 48
CHOLON

Có sanh chế ra một cách mới và riêng đăng mà dạy chữ Pháp cho những vị Nam-Việt.

Ai biết đọc chữ Pháp mà nói Ta chưa hiểu ; Ai học chữ Pháp chưa đủ dùng ; Ai học chữ Pháp mà đã bỏ nó lâu rồi, đều nên hỏi thăm lập tức đặng mà nhớ.

Hơn bốn trăm môn để lấy làm vui lòng và thám cảm cách dạy của trường nầy.

Cảnh trường lo ròng việc gởi bài đến nhà mà thôi.

Xin gởi một con có 5 chiếm cho tôi trả lời.

Anh em nào hỏi thăm lập tức, Xin gởi một con có 5 chiếm đăng trả lời.

RAPID'PROGRÈS
Boîte postale 48
CHOLON

Recherche collaborateurs ayant beaucoup d'initiative en enseignement.

DONG BAO

Khi nào ra Trung-kỳ, tới Quinhơn, xin nhớ ghé lại Hôtel Lê-văn-An.

PHAN-THÁI-KHUYÊN,
Quản lý.

AUX BIJOUX FIX

H. HUMBERT

78, Boulevard Bonnard, 78, Saigon.

Kính cùng qui ông qui bà và cô thầy đăng rõ, nhơn dịp lúc nầy tôi tây mới gởi qua nhiều món đồ nữ trang làm theo kiểu kim thời.

Những là giây chuyền cả rẻ bông đầm đủ kiểu lớn nhỏ làm bằng vàng bạc và bằng plaque (Fix) mà vàng không phai, và có nhiều thứ đồng hồ để treo vách tường đồ kiền và đồ nữ giới hiệu (Japy), đồng hồ để phòng khách bằng đồng có chạm và bằng đá cẩm thạch hiệu Dep chạy 8 ngày đồng hồ rẻ hiệu Zon, đồng hồ bỏ túi và đeo tay bằng vàng bạc và plaque hiệu Lip, Javénia, Exceida, và nhiều thứ bình để cắm bông, đèn thấp dầu lửa chưng đá cẩm thạch, và có nhiều thứ ly để uống rượu chát rượu mạnh đều bằng cristal St-LOUIS.

SAIGON-AUTO

TANG-QUANG-DI
Propriétaire-Gérant
19-21, Rue Amiral-Rose, 19-21

Tiệm bán đủ đồ phụ tùng cho các hiệu xe hơi, essence, dầu nhớt, vỏ ruột Michelin và Dunlop, dầu đánh bóng xe hiệu « Eau baber » đồ để vá ruột xe hiệu Mephistho rất mau lẹ và tiện cho mấy ông chủ xe hơi lắm. Có trữ bánh mâm 765×105 và 820×120. Mới lại đèn phare hiệu « Grebel » cho xe « Delage và Renault » chói xa được bốn 4 cây số (4 km).

Qui khách ở xa, muốn cần dùng món chi xin viết thơ, hoặc kêu dây thép nói hay là đánh dây thép thì tôi sẽ lập tức gởi đồ liền cho qui-khách, khỏi mất ngày giờ trông đợi.

Telephone : 441
Adresse Tleger : TANDI-SAIGON

KỶ-NIỆM
GIÁP 10 NĂM THƯƠNG MẠI

Bán rẻ mạt ! rẻ mạt !

Nay giáp 10 năm M. François Sự sẽ bán nghỉ *Hội toán*, nên nay đình bán rẻ. Hội toán nơi tiệm sẽ *Bắt đầu khởi* trong vòng hai tháng, gần là mùa, bổn-hiệu đến ơn qui khách trong bấy năm thương mãi.

Một ít bước, một cuộc xe kéo miễn cho cô đến tiệm M. François, 16, Rue Vannier mà được mua rẻ bạc trăm bạc [illegible]

P. S. — Còn hàng lưu tồn kỳ nầy bán hết, cho nên hạ giá rẻ mạt [illegible] hơn kỳ solde trước thấp hơn. Hàng mới [illegible]

Hãy mua mau mau kẻo hết

PHOTO THUẬN-KỲ

Propriétaire : TA-VĂN-CẢN
Ex-directeur de la Maison
Photo Thuận-Kỳ, à Bordeaux (France)
N° 7, Quai de l'Inspection, Vinhlong

Kính cáo cùng chư qui ông qui bà lãng nhơ : Nhơn vì bổn hiệu trước đã có chuyên nghề chụp hình tại biển Pháp, công nghệ rất tinh xảo, việc làm kỹ lưỡng lối kim thời.

Chụp hình và rọi hình ra lớn đủ màu, giá tính rẻ hơn các chỗ. Nếu qui ông qui bà ở xa ý muốn rọi hình ra lớn xin gởi hình đến bổn hiệu và chỉ rõ muốn thêm bớt áo quần, bàn ghế, cùng các ý khác tôi bổn hiệu rất vui lòng làm theo các yêu.

Rồi bổn hiệu dùng gởi theo cách tính hóa giao ngân rất tiện.

Sau đây qui khách muốn hỏi về công việc làm đều chỉ xin gởi thơ cho bổn hiệu, bổn hiệu sẵn lòng bảo qui lập tức.

THUẬN-KỲ kính cáo

(18)

Giấc mộng lầu son

NGÔ-TẤT-TỐ *dịch-thuật*

— Chẳng biết bận chi mà mấy hôm-nay không thấy lai vảng tới đây.

--- Hay là đi dưỡng bị cô nào chi nào quyến luyến ! cho nên không về được.

— Cái đó mấy cũng có. Thế mới biết các ông con trai, ông nào cũng vậy, hễ thấy con gái là thương hoài, chẳng chung tình với ai hết thảy.

— Cái đó chị nói lầm. Có anh ấy nhà chị thì thế, chớ tôi thì không thế đã thương ai thì thương hết sức, suốt đời không bao giờ phai lạt.

— Mấy người chung tình như chú ! có lẽ mười người không đặng một người, Giả-Thụy nghe câu đó, sướng quá, rỏ dầu gải tai, cười và nói :

— Ngày nào chị cũng vô vọ thế nầy thì buồn lắm nhỉ.

--- Buồn lắm ! chỉ mong có người tới nói chuyện cho đỡ buồn.

-- Tôi thì ngày nào cũng rồi. Mỗi ngày tôi lại đây nói chuyện giải buồn với chị vài giờ, có được không ?

--- Nói dài-bói lắm chi thế ? có rồi thì cón phải đi tiếp chuyện các chú binh-khang. Khi nào chịu sang đây !

— Không ! Tôi nói thế đó, không phải là nói dài bói. Nếu tôi nói dài bói thì trói đánh tôi.

Chỉ vì khi trước tôi thấy nói chị ghê gớm lắm, cho nên không dám năng tới. Nay đã biết chị là người rất nhã, mà lại hay thương người thì can chi mà tôi không tới. Nếu được ngày ngày nói chuyện với chị, thì chết cũng cam, còn như chị bảo tôi đi tiếp chuyện những ả binh khang, thì thiệt oan cho tôi quá. Tôi xưa nay có biết những ả binh-khang mặt ngang mũi giọc thế nào.

— Chú thiệt là người đúng đắn và thông-minh, hơn anh em Giả-Dong nhiều lắm. Tôi thấy anh em hắn mặt mũi sáng sủa, vẫn tưởng cũng là hạng người thông-minh. Ai ngờ chẳng biết chi hết thảy.

Giả-Thụy nghe câu đó, lửa dục bốc lên đùng đùng, liền đứng dậy bước tới gần chỗ Hy-Phụng ngồi, mân-mê cái túi của Hy-Phụng và hỏi :

— Trong nầy đựng những vật chi ?

Hy-Phụng tủm tỉm cười và sẽ sẽ nói : Đừng xa ra, kẻo bọn thị-nữ chúng hó trông thấy.

Giả-Thụy cũng cười, rồi bước lùi trở ra. Hy-Phụng lại sẽ sẽ nói : Ngồi đã lâu rồi thôi đi về đi.

— Được lúc vắng người, tôi muốn ngồi chơi với chị một lúc nữa có được không ?

Hy-Thụng lại ẻ sẽ nói : Ban ngày ban mặt, kẻ đi người lại luôn luôn, ở đây không tiện. Để đến tối nay..., Tối nay sang chớ tôi ở cái nhà lồng bên phía tây nọ.

— Nhưng mà chỗ đó là lối đi lại, kẻ ra người vào luôn luôn, thì làm thế nào ?

— Lo gì ? Đêm nay bao nhiêu tiểu-đồng hầu đêm, tôi cho nghỉ hết, rồi khóa chặt các cửa lại, thì còn sợ ai ra vào !

Giả-Thụy mừng lắm, tức thì cáo từ ra về, ngồi ở nhà trường ngong ngóng chờ cho đến tối lén sang Vinh-phủ, sẽ sẽ đi vào nhà trống ở phía tây. Trong nhà trời tối mù mù, chẳng có một ai đi lại, cửa phía tây đi sang phòng Giả-mẫu, đã khóa rồi, chỉ còn cửa phía đông vẫn bỏ ngỏ. Giả-Thụy đứng nép vào trong xó cửa, lóng nghe, lâu lắm vẫn không thấy động tịnh chi cả, độ nửa canh hai, chợt có tiếng khảm khặc, Giả-Thụy dè hẳn là Hy-Phụng, chẳng ngờ Hy-Phụng chẳng thấy đâu, chỉ thấy kẻ két mấy tiếng, cửa bốn phía đóng nổi. Giả-Thụy sợ quá, nhưng phải bấm gan đứng lặng, không dám động cựa ho he. Hồi lâu mới đánh bạo đi rờ các cửa, thì cửa nào cũng then gài khóa lấp, không sao cạy được, bốn bề tường cao ngất trời, không thể nào mà trèo cho qua. Trời lạnh đêm dài, chiếu đường không có, Giả-Thụy ngồi to vo ở trên nền gạch chờ tới gà gáy, bấy giờ lần cửa phía đông sịch ngỏ. Giả-Thụy lửa phía người ngồi cửa đó quay mặt trở đi, rồi mới sẽ sẽ đi ra, ra khỏi cửa, bước rão một mạch tới nhà. May sao khiấy trời hãy còn sớm, bên Vinh-phủ chưa ai thức dậy, cho nên không ai trông thấy. Tưởng rằng trộm đã qua rào, chắc là thoát tội, nào ngờ về nhà lại bị một trận cực hình. Số là Giả-Thụy cha mẹ mất sớm nhà chỉ còn ông nội là Giả-Đại-Nho. Những lúc bình nhựt, Đại-Nho dạy bảo Giả-Thụy rất nghiêm, không cho đi đâu nữa bước, sợ rằng ra ngoài đua ăn đua em sanh ra cờ bạc rượu trà, xao lãng việc học. Hôm đó thấy châu đi vắng suốt đêm. Đại-Nho giận lắm. Khi thấy bóng Giả-Thụy về tới nhà, Đại-Nho nộ nạt tra hỏi về sự đi đâu cả đêm, Giả-Thụy nói dối là sang chơi nhà cậu, bị cậu lưu lại, nên không về được. Đại-Nho biết là trí trá, mắng rằng : Tao đã [illegible] cho mầy đi đâu nữa bước [illegible] phép tao có cho đi mới [illegible] sao nay dám tự tiện đi chơi, khác gì có xin phép. Cứ một lần [illegible] chết đòn. Thường chi lại [illegible] tội nói dối.

Tức thì Đại-Nho bắt Giả-Thụy nằm quì xuống đất, đánh bốn roi [illegible] thiệt đau, lại bắt nằm co [illegible] bữa, và qui gối đọc sách một ngày.

(Còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

Đại-lý độc-quyền cả Đông-Pháp

HÃNG

Indochine Fims & Cinémas

106, Boulevard Charner — Saigon

Moteur Petter à Mazout

HÃNG J. CAIRNS

SAIGON : 22-24, đường Lefèbvre.
CHOLON : 215, đường Quai de Mytho.

Có trữ những mo-tơ chạy bằng dầu cặng hiệu PETTER, ít tốn hao dầu và chạy êm lắm, về cách thức chạy cũng tiện hơn các thứ máy khác, và những mon phụ tùng lớn, nhỏ đều có bán sẵng.

Chúng tôi cũng có bán thứ máy chạy bằng hơi khói, kêu là GAZOGENE, thứ nầy khỏi tốn dầu mỡ chi hết, chỉ tốn trau hoặc là củi đùng tiện lắm.

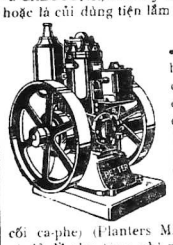

Cũng là qui ông muốn dùng « Machine à vapeur, tục gọi là máy hơi Sô-Đe (Chaudière). Nồi hơi cũng tiện cùng là có thứ chụm trấu cũng đặng. Mỗi thứ máy chúng tôi đều có từ 1-1/2 mã-lực vì đến 5 mã-lực thì dùng dầu lửa còn từ 6 mã-lực vì thượng 1200 mã-lực thì dùng bằng dầu cặng kêu là Mazout.

Bán và lãnh ráp các thứ máy xay gạo lớn và nhỏ (co thứ kêu cối ca-phe) (Planters Mill) chạy mazout gazogène và trấu có đủ đồ phụ tung nhà máy.

Mua bán thật thà và chắc chân.

法伯社

DoBattoot

HANOI, 18 JULES FERRY

Bán đồ thêu có tiếng

Đệ nhứt ở Saigon

Qui ông, qui bà, ở xa, hoặc lục tỉnh đến Saigon, xin nhớ rằng *Khách lầu Đại-phong-cảnh* là một khách lầu rộng rãi mát mẻ và sạch sẽ hơn hết các nơi ; có đủ cầu tiêu, phòng tắm, và thang máy rút lên từng thứ tư. Còn đồ dùng trong phòng thì toàn theo kiểu Au-Mỹ cả. Lại có xe hơi hiệu Hoschkis mới tinh cho mướn, đặng tiện khi quí khách có đi dạo chơi.

GRAND HOTEL DE L'OUEST

ĐẠI PHONG CẢNH KHÁCH LẦU

Góc đường boulevard Bonnard và Filippini lại với đường Sabourain
NGUYỄN - PHONG - CẢNH *Propriétaire* *Phải cho hay trước*

ĐOẠN THIÊN TIỂU THUYẾT

Duyên trước duyên sau

Tác giả : NGUYỄN - GIA (Vinhlong)

V

Cái cảnh tình đó ai lại chẳng đớn đau, nên ông Như-Bửu bao giờ khuây đặng. Bởi vậy khi lam luần ba tháng cho chàng rồi, thì ông đã thấy liệt giường. Bịnh rầu của ông một ngày một nặng. Nàng Như-Sương tức nỗi biết rầu anh, lại lo cha. Nàng chạy chơn ra khỏi nhà đi hết, nên đồ trang sức của nàng lần hồi cầm ban hết, mà bịnh cha chẳng thấy thuyên giảm gì. Bịnh trầm trệ trong một tháng, thì ông đã theo chàng.

Cái cảnh nhà nầy bất từ dậy rất nên u tịch. Cho đến kiến vật cũng sầu xu lu, biến rợm bông, ngoài vườn cỏ mọc đã lấp ngõ.

Nàng ra thì thấy hai bàn thờ tang khói lên ngút ngát, nàng vô gặp mẹ nằm dưỡng đau, hễ hồi hiểu hàng thì nàng ầm trăm rơi ngày.

Một bữa ăn cơm tối kia, nàng thấy mẹ bớt trầm mến trong tô rằng : « Thưa ma hồn tôi con tôi nghĩ hoài chẳng bỏ [illegible] mà trọn đời phải mình trầm đắng ngàn vạn, nỗi đau người mất nói ra về sau.

— Con ơi tội tình chi tôi mà chẳng rõ, cho ma nghĩ : Hãy là trời thấy mẹ con mình là phận đàn bà, hay sầu vì trí, hay xấu vì dung, tức người thử là coi có biết làm người là khó đó chăng!

Hai mẹ con chuyện trò vô, nhân cho đến khi dọn dẹp trong ngoài rồi mới gài then đóng cửa mà đi ngủ. Nàng Như-Sương nằm những thao thức hoài, nỗi rầu cha cung anh vắng vỏi, nỗi lo mẹ đã tuổi cao lại thêm đeo nỗi thảm. Nghĩ phận mình là gái biết làm chi cho mẹ được ấm no cho vừa lòng hiếu nữ. Nàng chỉ biết an ủi mẹ cho bớt buồn, có phải hại lấy thân do thôi. Đêm nay nàng mới nghe mẹ nói câu « trời thử lòng ta » nàng lại bớt buồn mà tự nghĩ rằng. Nói vậy mình chỉ sợ cái họa sẽ đến, mà nay nó đã đến cho mình rồi mình có sợ cũng vô ích. Mình phải có gan ma lần tới thử coi nó theo mình tới đâu cho biết.

Sáng ngày nàng lại thưa với ba Như-Bửu rằng : « Nhà mình nay đã khiếm khuyết, rồi đây phải bữa đói bữa no không ai bù bọc, vậy con xin mà cho con lãnh đồ may của xóm giềng có bác đặng kiếm chút đỉnh tiền công mà đở ngặt, xin mà vui lòng.

— Con mình vậy rất vừa ý ma, nghiệp thì phải làm công cực trí, là đều tốt. Không lẽ ngồi mà chịu đói. Vậy con có may mà cũng phụ vào [illegible] vui.

Từ đây nàng thường lãnh đồ vải cùng hàng nhiều mà may mướn. Mẹ cất con may, mệ luông thì con đóm nói. Mẹ con hằm hút cùng qua ngày tháng. Nàng thấy vườn nhà có chuối, nàng mua mỗi con neo lấy dực để nuôi lấy lời, nay cũng đã trọng cậy.

Gạo vừa đầy nồi áo vừa khít thêm, họa lại men mén vào cửa. Đã Như-Bửu chẳng ngày cáng yêu, lại còn giúp con may vá, nên bà có mình coi như thể trái mùi trên cây.

Nàng gẫm may mướn để lo thuốc men cho mẹ. Con heo lang nàng bán đặng hai mươi lăm đồng, nhập với năm đồng hai tiền may vá đầy đủ. Hết hai tháng [illegible] mẹ. Nay [illegible] mạnh rồi lo [illegible] Lúc mẹ bớt nặng đã [illegible] may. Một mình với ngọn đèn [illegible] khi tối. Đêm cáng khuya nàng chẳng rảng, cho đến đói kém lui tay, đầu gối đến mười lớc nàng mới thở [illegible]. Nàng, Như-Sương [illegible] thương, nên nàng phải [illegible] Dượng đồng [illegible] phần [illegible] dứt lòng nên nàng lan [illegible] tới [illegible] muốn ngon cho nàng, chẳng biết rồi sau nàng ra nói hay không?

Một bữa kia bịnh mẹ rất ngặt, nàng đành liều đến hỏi vay nữa để chạy thuốc cho mẹ nàng, tìm người chủ nói rằng : « Nè Châu, qua thấy chị ở bên đầu qua lấy làm tợi nghề ép, mà thân chúa cực khổ qua cũng đau lòng, nên qua hôm rày tính đưm cho châu mọi chuyện cũng gọi là tiền cho châu lắm. Nè châu nè bán tin phải biết. Xưa khác nay khác mà nhà lại có việc cần, châu cũng tiện coi ai muốn miếng vườn châu ở đó — thiệt qua chẳng muốn nói mà vì thương thân châu nên tế ra lẽ nầy xuối châu — châu cũng nên bán cho rồi được ít trăm gì mà lo thuốc men cho mẹ của.

(*còn nữa*)

Hỡi đồng bào !! Nên lưu ý

Tôi chỉ nhớ uống rượu chát [illegible] « RAISISINTHE » và chất đỏ [illegible] bữa cơm nên mới [illegible] tươi da, thắm thịt, xem [illegible] phi mi thì [illegible] Đồng bào [illegible] nên dùng thứ như tôi thì [illegible] lợi lắm cho của tôi quá [illegible] Rượu nầy đã bán « TIÊN-[illegible] » [illegible] *Saigon*, [illegible] Nam trừ bạn, vậy [illegible] những có ích [illegible] khiến [illegible] giúp [illegible] Xét ra nên lắm. Hãy [illegible] nhân [illegible] phổ.

Áo Caoutchouc bận mưa và Gabardine bận lạnh

		CAOUTCHOUC MỘT LỚP				CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT NỈ BẰNG VẢI				CAOUTCHOUC 2 LỚP LÓT NỈ BẰNG VẢI			
		N° 30	N° 35	N° 40	N° 45	N° 50	N° 425	N° 40	N° 50	N° 35	N° 40	N° 45	N° 50
Con anh	0m 70		$ 50										
	0m 80					1	6 50		10 $ 50				
	0m 85	9 $ 50	10	10 $	11	12	13	10	11 50			17 $ 00	17 $ 50
Người thấp	0m 90		70	9	10	12	13	15	5 00				
	0m 95	11 00		9	10	20	20		13 50			17 50	18 00
Người trung	1m 00	11 50		9	70	20	70		14 50				
	1m 05		12 00	10	00	21	50		14 50		14 $ 00	17 $ 50	18 00
người cao	1m 10	13 00				22	50		15 50			18 00	18 70

Áo cirée (Ngoài cao-su lãng trong lót răng vuốn) thước tất và giá y theo áo số 425.

Áo mưa đồng có Satin thật tốt, trong cao-su và có lót hàng trắng thật đẹp như giá 31 $ tới 34 $ tùy theo vải thấp nhỏ lớn.

Bán tại hiệu **Trần-Quang-Xuân**
158, rue d'Espagne — SAIGON

NOTA : Vị nào mua xin do bề cao của mình cho chắc và cho biết người mập, ốm thì hỏn-hiệu sẽ lựa cở cho vừa.

MỚI LẠI ĐỒNG-HỒ TREO NHIỀU KIỂU GIÁ RẺ.

A. DENHOLM

N° 41 Rue Chaigneau — SAIGON

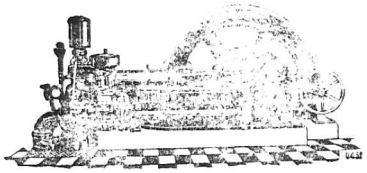

Thiện nghệ về việc ráp máy xay gạo.

Đã ráp hơn 39 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-Pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc. — Nguyên giàn máy. — Đồ phụ tùng. — Đồ thay đổi. — Dây trần Emerie vân vân. — Máy làm dầu, làm đường vân vân ... giá phải chăng.

Một cuộc đua chạy bộ rất lớn

Đúng 7 giờ sáng, bữa chúa nhựt 1er Avril 1928 sẽ có một cuộc đua chạy bộ rất lớn.

Mới có một lần thứ nhứt tại Saigon

Cuộc chạy đua bộ của hãng « COGNAC JULES ROBIN » Annam kêu là « *Cognac con ngựa* » và hiệu « NGUYỄN-VĂN-TRẦN » Saigon [illegible] lập. (Có hội đá banh Tổng-cuộc Thể-thao Annam dự).

Chạy đường trường lối chừng 9 hay là 10 cây số.

(Nó báo tới sẽ nói rõ ràng cách chạy và có vẽ địa đồ đường chạy tánh rõ)

PHẦN THƯỞNG

Thứ nhứt — 1 cái xe máy dầu 5 mã lực, còn mới tinh anh, của hãng « Cognac Jules Robin » thưởng.
Thứ nhì — 1 cái xe máy Svelte của hãng « Cognac Jules Robin » thưởng.
Thứ ba — 1 cái máy hát [illegible] 5 đĩa hát cải-lương [illegible] « Nguyễn-văn-Trần » Saigon thưởng.
Thứ tư — 1 cái nón nỉ, 1 cái nón kết, 1 bộ đồ mát, 1 chai rượu Cognac J. Robin của hiệu « Nguyễn-Trần » Saigon thưởng.
Thứ năm — 1 cái nón nỉ, 1 cái chemise, 1 cái áo mát, 1 chai rượu Cognac J. Robin của hiệu « Nguyễn-Trần » Saigon thưởng.
Thứ sáu — Mỗi người 1 cái nón nỉ, 1 cái áo mát, 1 chai rượu Cognac Jules Robin. — của hiệu « Nguyễn-văn-Trần » Saigon thưởng.
Thứ bảy —
Thứ tám —
Thứ chín —
Thứ mười —
Thứ 11 cho tới thứ 25 — Mỗi người một chai rượu Cognac Jules Robin của hãng « Cognac Jules Robin » thưởng.

PHẦN THƯỞNG PHỤ THÊM DỌC ĐƯỜNG

Trước lúc bắt Giadinh : 1 cái máy hát và 5 đĩa hát cải-lương của hiệu « Nguyễn-văn-Trần » thưởng cho học trò nào chạy tới ngàn đó trước.

Trước lúc Tândinh : 1 cái xe máy hiệu « La Française Diamant » cho anh đá banh của Tổng cuộc thể thao Annam nào chạy ngang chợ Tândinh trước.

CÁCH ĂN MẶC CỦA NGƯỜI ĐUA : Phải bận áo thung, quần cụt và mang giày cho sạch sẽ.

CHỖ ĐĂNG TÊN : Đăng tên tại hiệu « NGUYỄN-VĂN-TRẦN » 94-96 Bd. Bonnard — Saigon, không có trả tiền chi hết.

NGÀY KHÓA SỔ : Thứ năm 29 Mars 1928.

NGÀY LÃNH DOSSARDS : Sớm mai thứ bảy 31 Mars 1928, lãnh dossards tại hiệu « Nguyễn-văn-Trần » Saigon.

Nota : Các phần thưởng đã chưng tại hiệu Nguyễn-văn-Trần Saigon.

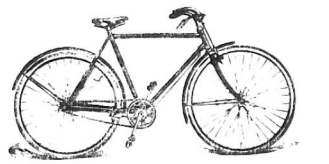

HẠ GIÁ BÁN RAO HÀNG

XE MÁY HIỆU

J. B. LOUVET

Trong ít ngày mà thôi hãy đến mua

Au Sportif Français

Saigon, 135, Rue d'Espagne, 135, Saigon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

XE HO'I

hiệu **DONNET 7** *mả lực*

Xe kiểu Du-lịch 4 chỗ ngồi

1.800$

Hang xe ho'i Jean COMTE

34, Boulevard Norodom -:- SAIGON

Tiệm Bắc-Kỳ

DUONG-VAN-TAI

Rue Mac-Mahon N° 105 (Kế bên đường Pl. Saigon)

Rất nhiều kiểu [illegible] các kiểu tủ cần và [illegible] theo lối kiểu thời.

Nhiều kiểu tủ và nhơn đen, các món đồ nhỏ bằng thảo lục thiết tốt

Có đồ thêu đủ màu

Duong-van-Tai kính mời.

Nouvel arrivage de 2.000 Chapeaux Feutres

MODE 1928, à la MAISON TANG-KHANH-LONG — SAIGON

BÊN TÂY đã lại 2 ngàn cái nón kiểu mới năm 1928. Xin mời quí khách chiếu cố cho. Bán lẻ và bán sỉ giá thiệt rẻ!

Đồng-tiệm chuyên khắc cái thơ con dấu bằng đồng và ma-ý quản, áo tây thiệt đúng có đủ thứ hàng Ni, Laine, Huê-kỳ, lãng Suokong, Serge, Gabardine, hàng mới lại thiệt tốt.

Nhà sơn đỏ, số 84, Boulevard Bonard — SAIGON

VAN-HÒA

CHOLON -:- 38, Rue de Gocong, 38 -:- CHOLON

Gần nhà máy xay lúa hiệu Thanh-Sanh ở cầu ba miệng Cholon đi bên phía tay mặt

Dây thép nói số 102

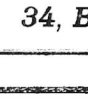

Tiệm VAN-HÒA lập ra có 30 năm nay. Trong Lục-tỉnh ai cũng đều nghe danh và đều nhận vải của hiệu hiệu nhuộm cách khéo, tốt và chắc vô cùng.

Nguyên vì năm 1912 Bổn hiệu có rước đặng một người thợ nhuộm nghề bên Tây lai chỉ rõ cách nhuộm vải cho Bổn-hiệu biết. Phàm trong nghề nhuộm vải thì cũng phải kỉ công làm mới đặng. Vải của hiệu VAN-HÒA cách nhuộm không giống mấy hiệu vải khác vậy nào. Thường thường trong việc nhuộm thì ai cũng đều có dùng chàm, nhưng hiệu VAN-HÒA lại dùng một thứ nước thuốc riêng mà nhuộm vải đen, duy có vai tam-sông thì mới có dùng chút đỉnh chàm mà thôi. Việc chế nước thuốc không phải là dễ mà lại con phải gia công làm mới đặng. Thuốc chế vừa đúng sức thì vải nhuộm đặng lâu, ít nước thì vải ăn không đặng đen mà nhiều nước thuốc thì vải phai hồ. Bởi thế cho nên vải của hiệu VAN-HÒA công tốt rách chớ vải vẫn còn tốt như thường, không hề trễ, phai màu hay là mục. Mấy năm nay vì ra gần ai cũng ưa dùng vải của Bổn-hiệu nên có kẻ gian nhơn đục lợi đó nước bắt chước Bổn-hiệu làm ra nhiều thứ vải khác bán mà thủ lợi.

Vải của hiệu VAN-HÒA có cả thảy là 8 hiệu, nhưng có thứ có 3 con cá 3 màu, thứ 2 con cá 2 màu, thứ một con cá xanh và thứ Van xuân Long xe lửa, 4 thứ nầy ai ai cũng đều biết vì có đã hơn 30 năm nay. Mấy hiệu kia tuy mới sau đây chớ sự tốt thì cũng bằng nhau, hiệu kia vì cách nhuộm cũng giống nhau một thứ. Vì vậy chư quí khách rõ mua vải xin cũng nghĩ lại sự nầy. Phàm như món hàng hoa mỗi tấm mà có mắc rẻ hơn một chục thì cũng có thể tốt thứ vậy, nên chi dầu vải của Bổn-hiệu bán mà có mắc hơn năm ba su trong mỗi khách cũng không nên cho là mắc, chiết thì có mắc nơa một chục nhưng xét kỹ thì rẻ hơn nhiều vì vải của hiệu VAN-HÒA xài đã bền, lâu rách mà lại không phai màu là khác.

Qui khách mua vải của Bổn-hiệu xin coi cho kỹ trong mỗi gói đều có nhãn hiệu và cái hình của chữ Nhơn thì mới khỏi lầm đồ giả mạo.

Qui khách có dịp đi Cholon xin mời đến viếng tiệm mà mua thì chắc hơn. Bổn-hiệu rất vui lòng tiếp rước qui khách. Ngài nào ở xa muốn mua vải của Bổn-hiệu xin cứ viết thơ ngay cho Bổn-hiệu thì Bổn-hiệu cũng sang long gởi đi tới nhà theo ý chư quí khách muốn.

Mấy hàng vải của Bổn-hiệu có cầu chứng tại tòa thương mãi Saigon

1° 2 con cá Kim-Ngư 2 màu.
2. 3 con cá Kim-Ngư 3 màu
3° 1 con cá Kim-ngư xanh
4° Van-Hoa con số trắng
5. Van-xuân-Long xe lửa.
6 Van-Hòa Phi-thoàn.
7° Van-xuân-Lăng bướm-bướm
8° Van-Hòa con ngựa đua.

VAN-HÒA
Chủ-nhơn kính cẩn.

Đĩa hát

TAP-ICH-BAN

chạy kim ngọc-thạch *hiệu* **Pathé**

Giá: 2 $ 25

TAM-QUỐC!

44 979 A Cầu Hôn Giang Tô Lưu-Bị thiệp phòng
B Tôn Quyền lập kế, sai Lữ Phạm tân nữ nhơn
44 929 A Vợ chồng Lưu-Bị đạo lê viếng
B Triệu-Tử sai cầm nang thư nhi khuyên Lưu-bị
44 979 A Lưu-Bị với Tôn-phu-Nhơn trốn
B Lưu Bị khóc với Tôn-phu-Nhơn

PHÀN-ĐƯƠNG!

44 981 A Lê Ô-mã đoạt ngọc, Hồ-nguyệt-Cô xuất thơ
B Hồ-nguyệt-Cô gặp Võ tam Tư
44 983 A Hồ-nguyệt-Cô gặp Tiết-giao
B

PHỤNG-KIỀU LY-ĐÀNG!

44 980 A Phụng-Kiều than bổn phận
B
44 980 A Lý Đàng gặp Phụng Kiều
B Lý Đàng với Lý Võ Thông Kiều

ANH-HÙNG-NÃO!

44 983 A Trương-Giác trích Xuân-Nghi (Triệu-Đức ép duyên Tôn kinh-Hồng)
B Trương-Giác cứu Tôn-kinh-Hồng
44 983 A Sô-Vân gặp Văn-lịch-Nhơn
B Sô-Vân tự tận
44 983 A Tiểu-phú-Lộc [illegible] Huỳnh-Quới thua bài bạc!
B Mai thị lập kế với Huỳnh-Quới
44 983 A Tiểu-phú-Lộc trốn Bạch-diện-Hồng
B Bạch-diện-Hồng theo bắt Phú-Lộc
44 983 A Phạm kỳ-Loan trả ơn (vợ con Phạm kỳ-Loan than thở)
B Vợ chồng Phạm-kỳ-Loan muốn gả con cho Phú-Lộc
44 983 A Tiểu-phú-Lộc từ chối
B Mẹ con Phụng-minh Bá đưa thư cho Lộc tâu đăng

Hãy xin mua hiệu đĩa **Pathé-Orient** hay là các nhà bán đồ đĩa của hiệu hiệu

10, Bd Charner 10, Saigon

Nº 22 20-3-28

THÁM-TÌNH TIỂU-THUYẾT

Huyết-Lệ-Hoa

« Gươm trời chi để tay phàm tước,
« Bùa nguyệt sao cho đứa tục mài. »

Tác-giả Nam-Đình

«Đứa trộm kia cũng vì mi mà anh Nghi-Huân phải chết một cách thảm thiết dường nầy... trời đất dung mi; bùa nhựt nguyệt chớ ngày trừ hại: kiếm âm-ty chớ giết loài gian.

« Nghi-Huân, anh yên giấc ngàn thu bỏ em ở lại chích chiếu một bóng: anh có biết cái cảnh thảm đạm dưới ấy chăng?

« Từ đây em nguyện ở vậy trọn đời, họa kiếp sau, có gặp mặt anh chăng nhé..»

Xuân-Lang nhớ đến Nghi-Huân là một người tánh tình thuần hậu, dáng một người chồng của nàng lắm, nay mới vui thân nơi ba tốt đất, Xuân-Lang tự nghĩ rằng từ nầy về sau, biết bao giờ gặp mặt người đáng yêu đáng trọng dường đó, nên từ nguyện không lấy chồng. Nàng cho đời là dường khuất khúc, người là giống tinh ma, tạo-vật là đấng vô tình, hồng-nhan là phường bạc mạng.

Nàng đã nhớt đinh Nghi-Huân sau nầy sẽ là một người chồng của nàng, nay rồi Nghi-Huân qua đời, nên nàng nghĩ rằng: Giữa trời đất nầy, mà không có Nghi-Huân thì trăng trong gió mát đối với nàng thật là vô vị, hoa thơm cỏ rước đối với nàng thật là vô tình, non xanh nước biếc đối với nàng thật là vô duyên, mà cho đến cái thân ngàn vàng của cha mẹ nàng nung đúc nàng ra, đối với nàng, nàng vẫn không màng đến.

Xuân-Lang yêu Nghi-Huân bao nhiêu, nói ra những lời trên kia, không nói ra, ai cũng biết nàng sầu thảm là dường bao.

Từ đây, hai tang dồn dập, nàng mặt toàn là đồ vải trắng, không bao giờ ra khỏi nhà, đi chơi như các chị em vậy.

?

Nghi-Huân chết rồi sao?

Nếu chàng chết thì còn ai minh oan cho chàng?

Dầu anh chàng là Trần-chánh-Lý về đây, tưởng cũng không minh oan nữa lựa là ai.

Thế thì vụ mất bộ giấy quốc trái êm sao?

Đứa trộm an nhàn sao?

Nghi-Huân chết, tờ báo « Chiều-hồn-Nước » nói rõ và đăng cái hình của Nghi-Huân thì còn nghi ngờ gì nữa?

Thật là bí mật vô cùng

Cây tên sơn đen bắn vô nhà Xuân-Lang lúc nọ của ai?

Phải hồn ma Nghi-Huân về báo tin không?

Hay là ai đây?

Mảng nói chuyện « Tâm Hai-cầu-thận » « Tùng-Sơn du tiên » và « bữa ngọc còn ẩn » mà không nói đến tên Trần-chánh-Lý anh ruột của Nghi-Huân, đang ở dưới tàu Chantilly, sắp chiêm ngoại biển cả.

Giông mưa bão tố nước dập sóng dồi, chiếc tàu nhồi lên sụp xuống, đến đổi nước vô khoan tàu, thì tưởng còn gì mà kể, nhưng trời thương mấy người ở dưới tàu Chantilly, nên phúc chúc mây tang gió tạnh nước đừng biển êm, cả và người ở dưới tàu Chantilly rất mừng rỡ.

Trần-chánh-Lý nói thầm rằng:

« Thế cũng là may cho ta vượt khỏi lúc nguy, bằng chẳng vậy, hãy giờ đây ta đã vào miệng cá. Trời biết thương người dưới tàu, mà biết thương cả gia quyến của những người ở nhà, đương dựa cửa ngóng trong, còn phận ta nếu rủi vậy thì còn gì là Nghi-Huân ở chốn khâm đường trông ta về tới. »

Trần-chánh-Lý trông tàu về Saigon cho mau đặng hỏi ra duyên cớ, chớ hiện giờ mới phục chàng mới suy hoài. Bức thư vắn tắt của Nghi-Huân không thể bày tỏ cho Trần-chánh-Lý rõ được.

Trần-chánh-Lý bao giờ cũng cũng quyết đem hết tài trí vào trường quốc sự, ít màng đến miếng mồi phú quí, bả vinh hoa; chàng từ ngày ở Nhựt bổn đến nay chẳng đã nhọm trong oc cái làng song đữ dot sau nầy sẽ mở dây lên nơi « Nam Hải », nếu chàng nhựt định đem thân vào cái hoạn đồ của chàng đã sắp sẵng, trót hai năm nay.

Trần-chánh-Lý có cái tánh là lý không giống người thiên-hạ; cho đến đổi anh em ruột như Nghi-Huân mà còn không giống thay. Chánh-Lý ghét nhà giàu, ưa người nghèo không ham hợ đỏ ai, mà hễ ai có tánh thô phụng, thì chàng coi người không ra gì. Chàng đã tự nghĩ rằng cái bả danh lợi của con người ai ai cũng đều ham muốn có danh, rồi có lợi, con chàng có danh lợi dường như bông phù dung, sớm nở tối tàn, thà cho mức cho chàng khinh thoát [illegible] người mà trên danh mu.

Chánh-Lý muốn tìm cho ra cái danh dự [illegible] đời kiếp kiếp, đầu cho mấy kiếp chăng... chẳng danh ấy vẫn [illegible] Chàng muốn cứu nước cứu dân, dùng có nghiệp cho có ích cả muôn người... Hi vọng của chàng sẽ đạt được cùng không, việc ấy là ngoài cuốn hiểu thuyết nầy nên xin không nói đến nữa, vì tánh ghét cái đời mà ta thấy trước mắt đây, nên chi sau nầy chàng sẽ dùng một vai tuồng rất quan hệ trong quyển thám-tình tiểu-thuyết «Huyết-Lệ-Hoa» nầy vậy.

(còn nữa)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

Sté des Imprimeries et Librairies Indochinoises.
Maison C. ARDIN
Rues Catinat & d'Ormay - Saigon

Xin chư vị Độc-giả hãy đến Nhà-in Ardin là nhà in báo Đông-Pháp thì sẽ đặng vừa lòng vì nghĩnh tiếp một cách rất tử-tế!...

Le meilleur accueil vous est réservé chez l'Imprimeur de Journaux

QUÍ ÔNG Đ ÊN-CHỦ VÀ CÁC NHÀ HÃO HỌC NƯỚC GIA

Xin lưu ý!!

Qui ông ở trong Lục-châu muốn đi máy và gắn tiếng, thì xin mua đặng những moteurs đi gắn vào tam-tiền hay là ghe thuyền, chạy bằng dầu xăng, dầu lửa cũng là dầu nhớt.

Tại «SALON NAUTIQUE» Saigon (Tandinh, môn bài 460, đường Paul Blanchy) có trữ bán mà thôi.

Hiệu nầy cũng bảo biết cả về cách thức ráp máy vào ghe thuyền bởi tay thợ nghề rất có danh. Lại cũng một xưởng đóng riêng tân hơi mà thôi. Mua đóng đến chừng nào, thì đóng chừng khi nào mà hư hay là trúc trặc đến đường.

Máy đã gắn tam-tiền kiểu «PROLSEURS AMOVILES» là khéo kiểu-thức lắm. 2 chc tới 8 mã lực, dùng để gắn ghe lường, tam-bản để chở nhân, mà cách ăn xài rất nhậm lẹ, giá lại rẻ.

Máy chạy bằng dầu nhớt hiệu «AMADOU» dùng dầu solar oil, mazout, dầu lửa, vân vân... đều chạy đặng cả. Dùng về máy làm xay lúa, máy cưa, máy tiện, máy làm cho có hơi đèn điện. Tiền sở phí mỗi ngày có 2$25 mà thôi.

Bổn-hiệu có đóng đủ các hạng thuyền chạy bằng máy moteur.

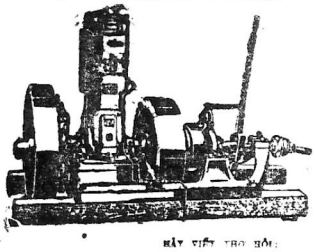

HÃY VIẾT THƯ GỞI:
SALON NAUTIQUE
460, rue Paul Blanchy Saigon (Tandinh)

DÍA HÁT BỘI MỚI LẠI

Hiệu ODÉON hát kim sắt, bề mặt 27 phân, hát năm khách thật hay
Mua đĩa hát hay là hỏi máy nói ở hiệu nầy trả bằng giấy Quốc-trái nước Pháp đặng

Trần-quang-Xuân
123, rue d'Espagne - Saigon

109 Thế sẽ ra ông hoàng.	201 Trả bôn-Trần-pháp-Chánh cưới vợ.
119 Triệu Mã Vân cởi cả.	203 Tam-quốc (ông Trương thử thành).
121 Quản ru ông hoàng ngủ.	207 San hậu thà thù chạy giặc đi.
127 Ngưu Cao tế mộ.	209 (tiếp theo)
131 Thiên Hương dạo kiền.	217 San hậu thà ba (thằng Nhương).
143 Hai người quân hầu ông Trương.	225 Báo-ng. Thơ, Báo-jan-Lang đánh
155 San hậu (Ngiết Kiền vô chùa).	227 (tiếp theo)
159 Dư Hồng ba san.	231 Huỳnh-thiết-Thanh giết cáo.
161 Báo-phú-Phụng kiếm-nguyệt tam.	233 Kép ba san đi hoang.
189 Vô-như-Lương (kép nói say).	239 Kim-Luông khan bắt đc kẻ trộm.
191 Giáo-Kim làm mai (Tiếu bắc).	243 Tiết-Qương quá thất khóc phần.
195 Bơm cho ông Tiu nghe.	275 Sầu-Hãn (Mao Ái).
	277 San-Hậu (thằng Đỏ).

Có bán đĩa hiệu: Victor, Pathé, Lyrophon mỗi tấm 1$50. Ai ký thử mua thì bổn hiệu sẽ tặng một đĩa Cao-mên để nghe chơi.

Một tin mới

Các ngài muốn lo cho con, xin hãy cho chúng nó học E.S.D.F. (Etablissemen' scolaire de France) ở bên Pháp, tại trường tại Aix-Marseille.

Trường rất cần mẫn. Có dạy lớp thì Tú-tài.

Dạy các môn học của nghề buôn như là: Viết chữ tắc, đánh máy, bút toán, tiếng Pháp, tiếng Anh, giây thép gió, điện học.

Dậy thi bằng tốt nghiệp, thi vô các trường công nghệ, trường canh-nông.

Tập làm công việc bằng tay cho khéo

Dạy thể-thao và nhạc;

Trường nuôi kỹ lưỡng, đủ phép vệ-sanh. Học trò như ở nhà mình vậy.

Trường lãnh học trò từ 6 tuổi sắp lên.

Xin hãy đến tại trường: Thương Mại Học Đường số 140 đường Cours Lieutaud Marseille ngồi bảo Công-Luận) mà hỏi tin tức và giá cả.

Cuối tháng năm tây sẽ khi sự dẫn học trò về Pháp.

Hãy giữ chỗ sớm kẻo hết.

Nơi trường cũng có lớp dạy con gái, rất phân biệt với lớp con trai, và cũng dạy một chương-trình

ĐỘC GIẢ LUẬN-ĐÀN

Chiến tranh và hòa bình

Mở sử ra xem, thì thấy con người lúc nào đời nào cũng vì lòng tham lam cướp giựt mà có việc đánh giết nhau hoài. Song lúc xưa, khi chưa tìm được địa bàn, chưa có tàu khói thì chỉ nước lân bang đánh đập nhau. Đến khi tàu khói có rồi, người ta càng đông, công nghệ càng nhiều, thì vật liệu trong nước lại càng ít, người ta mới trải thiên sơn vạn hải lấy sức mạnh chiếm lấy nước yếu, rồi tôm thâu tài vật thổ sản đem về làm của mình. Rồi đó các liệt quốc ganh nhau ùng ùng đi chiếm « *đất mới* » thành ra ngày nay năm châu thế giới, châu Phi, châu Á - trừ ra Nhựt, Tàu, Xiêm — và châu Úc điều là thổ độc địa của châu Mỹ châu Âu tất cả.

Thế thường trâu cột ghét trâu ăn, nước nầy được giàu thạnh bởi nơi có nhiều thuộc địa, các nước không có, sao có yên lòng yên trí được. Vì thế cho nên mưu thần nao chước quỉ, khuấy nhiễu nhau, tự do mà thành cuộc đồ mua với nhau mà văn-minh tấn bộ chừng nào thì khí cụ giết nhau lại tinh xảo chừng nầy. Kỳ giặc 1914-1918 rồi, đã biết cái gớm ghiếc giết hại nhau là thế nào rồi, biết cái số người chết vô tội là bao nhiêu rồi. Cho nên lửa vừa tan khói vừa dực, thì nước nào cũng gia công mưu hòa bình.

Song cái cuộc hòa bình nầy chẳng qua là một cuộc lo kết phe đảng để lấy số nhiều hơn số ít, lấy khôn ăn quá dại, lấy lanh ăn quá quê đó thôi.... Họ lại dở cái ngôn cũ là xao quyệt giao thiệp với nhau. Rốt cuộc cái lòng ghen ghét ngộn nhiều hại nhau chưa có thể diệt được!

Nếu lấy mắt tinh đời dòm vào cử động của liệt quốc thì cũng đáng tức cười thay! Họ lập hội Vạn-quốc cốt để dè nén các nước yếu hèn, lại có nước không chịu theo, thì họ lo làm tớ giao kèo không đánh đập nhau, lo bớt khí giới, bớt binh lính, lo bỏ tàu ngầm cho đến tình không dùng đến việc binh đao nữa.

Rồi trong cái thời giờ đó, chúng ta lại thấy nước nầy kéo chiến thuyền qua nước kia, nước kia thả máy bay trên mấy nước nọ, hùng hùng dông dông, để thị oai với nhau chơi! Chú Hồng-mao lo sửa Hạ-châu làm chỗ để chiến thuyền cho gần bến biển Thái-bình-dương. Chú Mussolini phân bi nẩy phân bi nọ, nói năn nhiều lời nhởm gây liệt-cường. Chú Đức lại đòi thuộc-địa của chú mà liệt-cường đã chia tay nhau. Chú Huê kỳ dòm các nước Trung và Nam Mỹ lại thêm nhều nước miếng. Kia kia liệt quốc đương ngồi hớ chung quanh miếng « *Bánh chết* ». Rồi lại mới đây, chú Hồng-mao bắt tay đóng thêm 18 chiếc chiến thuyền, trong số ấy có một chiếc chẳng hạn tiền phuông trọng tải đến 10 ngàn tan, tốn đến 214 vạn đồng Sterling. Cả thảy các chiếc tốn đến 770 vạn đồng Sterling! Từ kim bài cuộc chiến 1914-1918, về việc đóng chiến thuyền thì Hồng-mao giựt giải nhứt! Huê-kỳ không nhịn tình đóng thêm 12 chiếc chiến thuyền tiền phuông trọng tải mỗi chiếc đến 10 ngàn tan, và quyết đóng trong bảy năm sẽ chiến thuyền tiền phuông phải bằng sức Hồng-mao mới được!

Dòm vào những cử động của liệt cường như vậy, thì thấy rõ việc hòa bình khó lòng đạt được. Chẳng nào các nước trong hoàn cầu đều biết thương nhau như anh em ruột, biết tình nhẹp chế cướp giựt nhau, thì cuộc giao hoà mới hoàn toàn. Chẳng ấy tới tương không cần gì phải bon Nam tàu Bắc, mưu thần chước quỉ mà lo cuộc hòa bình, mà hòa bình tự nhiên có. Cứ nhìn trên mà luận ra thì tới ông bác-sĩ Anh tuyên bố tại Luân-Đôn rằng ngày 28 mai 1928 sẽ có cuộc thế giới chiến tranh bùng phát thì không phải là lời vô tội mơ mang, vậy chẳng sớm thì muộn, chẳng mấy thì mai, hoàn cầu phải có đổ máu với nhau nữa, mà cứ xung đột với nhau như vậy mãi đến chừng nào người chết không kể chôn, hết ai tránh địch thì họa là mới thôi. Ấy đó cái tai họa chính chiến thật là cái tai họa ghê ngày...

Đó là cái kết quả của long tham lam hung dữ của người trong thế kỷ thứ 20 nầy. Cuộc đời gần cùng đang chán ngán thay!

KHÁ-GIA.

Điện khí.— Sự thong thả ở dưới đất ruộng vinh ở máy đến hiệu

TRAIN

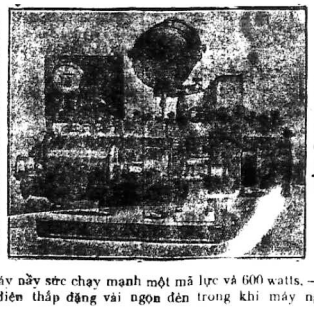

ĐAN 1 TIẾNG KHẮP CẢ HOÀN CẦU
DÙNG RẤT TIỆN

Máy nầy sức chạy mạnh một mã lực và 600 watts. — và có bình điện thấp đặng vài ngọn đèn trong khi máy ngừng.

Giá cả máy và bình điện là 550$00

Muốn hỏi sự chi xin đó nơi bổn sở, tại hàng ĐẠI ÍCH tới con đường Marins 383-385 à Cholon.

NHIỀU ĐỒ MỸ-NGHỆ BẮC

DỨC-LỢI
105-109, Rue d'Espagne, Saigon
(Kế dinh quan xả Tây)

Bổn tiệm mông ơn quí vị chiếu cố trong ba năm qua đến bổn tiệm được thỉnh đạt.

Vậy nên bổn tiệm lúc nào cũng có sẵn 10 bộ ghế Salon kiểu Tây, Annam, cảnh cải rất khéo rất hạp thời, tủ chưng theo Salon kiểu rất đẹp, tủ thờ, kiến, tranh liễn, bình phong cẩn chạm rất xảo, tuế kiểu, bằng trắc và gỗ.

Đồ thêu: Lư, chơn-đèn đúc toàn bằng học nước rất tốt kiểu kim-thời, ống hồng và các món bằng đồng đen mạ tam khí chưng theo Salon rất đẹp.

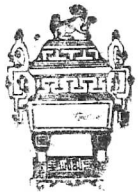

Đồ thêu màu: Tranh, áo gối, nắp bàn văn văn.

Bổn tiệm chỉ mong bán nhiều chớ không mong lời nhiều.

Vậy xin mong ở tấm lòng hạ cố của qui khách mà cho thương nghiệp của bổn tiệm đoạt được bằng người ngoại bang thì bổn tiệm lấy làm cảm ơn qui khách lắm lắm.

Chủ nhân kính cáo.

PHÙNG-VĂN-LÂM
105-109 Rue d'Espagne -:- Saigon

Ít lời thành thật

GẦM TẠ ĐỒNG-BÀO

Bấy lâu chúng tôi đăng vững bước trong thương trường, thì cũng nhờ đồng-bào chiếu cố, ơn ấy chẳng biết lấy chi mà bồi đáp cho vừa.

Nay sẵng diệp có nhiều qui khách ở Lục-Châu biểu chúng tôi hãy lập một tiệm ngủ cho xứng đáng tại Châu thành Chợlớn đặng phòng khi thân nhân cho có nơi nghỉ ngơi yên tịnh.

Bởi vậy chúng tôi mượn vừa lòng qui khách, và hồi đáp ơn chiếu cố nên mới mở thêm mấy chục phòng rất rộng rãi, cách sắp đặc thích hạp theo kim thời, để hiệu là:

1. — ĐÔNG-HẢN-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương số 75, 77 và 79.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH-SẠN, ở Boulevard Tổng-đốc-Phương, số 76 và 78.

3. — HIỆP-SỰ-LỮ-QUÁN, ở Boulevard Bonhoure, số 46, và tại Châu thành Saigon ba tiệm là:

1. — NAM-TRUNG-KHÁCH-SẠN Rue Alsace-Lorraine, số 103 và 105.

2. — NAM-THÀNH-KHÁCH SẠN Rue Colonel Grimaud, số 21 và 23.

3. — NAM-HƯNG-THÀNH-KHÁCH-LẦU, Rue Amiral Roze, số 13 và 20.

Vậy xin qui khách chiếu cố giúp giùm cho chúng tôi đặng bền vững, thì ơn ấy chúng tôi bằng ghi tạc.

Quảng-lý PHAN-VĂN-Được

Thuốc ho sắc vàng

Thuốc nầy trị những chứng ho. Như là ho gió, ho lao, ho lên, ho sụt huyết, bất sang làm máu. Hễ uống thuốc nầy vô trong ít hai ngày thì thấy thuyên giảm nhiều, ăn ngon, ngủ được, thì quả nhiên cốt ho đã tiêu trừ.

Tôn dương chẳng nệ tốn công, về tỉnh Trung Nguyên lựa chọn được nhiều thứ thuốc tốt đem qua Nam-Việt bào chế ra thứ thuốc để hiệu là Chế Khải-Hoàn rất đều nghe tiếng. Mua sỉ thì tính giá rẻ. Các tỉnh đều có gởi bán.

Giá mỗi gói.... 0$10

Chân hiệu Phát Lãnh Hoàn

Bổn đường chế ra thuốc hoàn nầy chuyên trị đờm đàm tà nhiệt, bổn mùa cảm mạo, phong khí lạnh, đầu nhức, các chứng cảm, uống thuốc nầy tập tực kiêng cữ. Mua sỉ tính giá riêng.

Giá mỗi gói.... 0$10

Mandat để gởi cho Huỳnh Thanh chủ tiệm VAN AN DƯỜNG
N° 55, rue de Donnament, Saigon.

Một lối nhà máy xay lúa rất tiện

Sửa đổi nhiều, gạo ít nát

Máy xay lúa có cầu chúng và sửa đổi thêm. Máy xay lúa cho chủ-điền và người buôn áo.

THEO CÁCH CHẾ TẠO MỚI, người bày ra nầy dám chắc rằng:

1° với 300 kilos lúa khô không khi nào có tấm nát đến 10 hoặc 15 kilos

2° tiền sửa máy mỗi không quá sáu đồng một năm

3° Người ta lại còn quả quyết rằng

Cối một cái mà tốt 4 ngựa chạy được 80 gia 12 giờ giả 450$

Cối một cái mà tốt 8 ngựa chạy được 150 gia 12 giờ giả 750$

Cối một cái mà tốt 12 ngựa chạy được 250 gia 12 giờ giả 1000$

Thứ 12 ngựa 250 giá tính luôn cả chứng máy giá 1.150 p. ai mua cho hỏi: Cối 10 kilos lúa được 70 kilos gạo trắng.

Bán và giao tại Saigon sau khi thử máy xong — Mô-tơ phải mua riêng.

CÁCH CHẾ TẠO — Máy xay cho người buôn bán, chạy bằng ngựa hoặc bò, tiền 35 phú mỗi ngày, tiền cối ăn ngựa, nhà máy cho người kéo rất chắc chắn, chạy được 40 — 50 kilos gạo trắng một giờ.

Giá chục giá lân lợi được 4 p. 50 — 5 p. một ngày tiền sở phí tính rồi.

Máy mới bằng sắt, sì mặng và đá cẩm thạch.

Máy sửa sang lại kiểu thiệt tốt, tiện lợi cho việc canh-nông, và dùng được lâu. Mỗi cái 25$00 kể cả cước phí.

Chuông đe sau cửa để phòng kẻ trộm, có vào cái giấy để ngoài sân. — Chuông bằng cỡ người lớn. Mỗi cái 2$20

J. BRUNEL
45, Rue Mayer, Saigon
Gần bên đất thành tây ở Bakao

Kháng

tướng mạng như thần

神如命相看

Kính tỏ cùng Lục-Châu chư quân tử, qui bà, qui đồng bào, qui cô sẽ muốn biết «THỜI-VẬN» *Công-danh hoạ-phước, giàu nghèo*, như thế nào, hoặc số mạng, sang-tử cùng là muốn xem đất, xây nền nhà, chỗ để quyết-mã cho khỏi lầm, thì xin khách quang lưu ý, tìm đến đường Amiral Courbet, số nhà 47, thì có tôi là HỒ-NGỌC-SUNG, thầy annam coi tướng đã có danh lớn trong «Lục-Tỉnh» đoán họ thì khỏi lầm, người học ít mà làm giàng, nên thuở nay mang chung là vậy đó. Tôi đây chẳng dám khoe tài. Nhưng mà xin chư qui đồng-bào lân xem thì rõ, hay dở thế nào.

Nay kính thỉnh:
HỒ-NGỌC-SUNG (annam)
Thầy coi tướng
N° 47 Rue Amiral-Courbet
SAIGON

Trắc giây hay là cầm liêng và cầm lai

Bực phú hộ, tài gia, bà nào ông nào muốn dùng cầm-liêng và cầm lai khi viết thơ lập tức thương nghị cùng:

TRẦN-ĐỒNG-TẠI
Ancien instituteur à Nùisập

Nay tôi có sẵn chứng 40 khúc. Tôi sẽ làm từ giao kèo (contrat) lãnh chở tới qui-phủ, khỏi nhọc lòng qui ông qui bà.

Ruộng tốt

Muốn bán bởi số ruộng 550 h. 00 liền với nhau, tọa mà kinh quan lộ ngã bảy vô Gámau). Ruộng nầy thuộc về làng Tânhưng Cầnthơ, từ Phụng-hiệp đi vô bằng tàu, chừng hơn 7 ngàn thước thì tới, giáp ranh với ruộng con ông Bùi-thế-Khâm là M. Thương đất ấy thành điền đã lâu, lại có cây hết đặng mới mua rồi.

Trong ruộng có đào kinh và bờ bao ngan giáp hết. Xin ông nào muốn cần dùng tới coi cho vừa ý, sẽ thương nghị. Nhà tôi chẳng ở ngan số ruộng nầy.

Nguyễn-long-VI,
Làng Tân-hưng, Phụng-Hiệp, Cầnthơ.

Kho sách báo xưa Quang Tiến Đường 28 Jan 2022

TRƯỜNG

Nguyễn-văn-Mùi

10, *rue marlin des Pallières*, 10
ngang ga Dakao Saigon

Dạy các khoa đầy đủ chuyên môn, và tự quyết rằng những học sanh của bổn trường khi chung khoa sẽ đăng thành tài. Nếu liệt-quới muốn đăng rõ ràng hơn xin đến tại trường coi cách dạy đó thì biết.

Chuyên dạy khoa:

Bút-toán Thương-mãi. Thu xếp đủ cách tính số sách nhà buôn kiểm cho lời lỗ, dạy cách khỏi sự sai sót. Lớp học day ban ngày mỗi bữa từ 2 giờ đến 3 giờ rưỡi.

Đánh máy viết và cách dùng máy in nhỏ trong nhà buôn. Chỉ các cách thức cần kíp cách đánh những giấy tờ nhà buôn luật sự, nhà nước, ngân hàng, v.v.

Viết thơ từ đơn trạng theo nhà buôn và các cách làm những toa phiếu, giấy nợ công các giấy tờ khác của nhà buôn và ngân-hàng (Documents commerciaux). Hai khóa này dạy đêm.

Có đủ chi muốn hỏi cho rành xin viết thơ thương nghị.

Lãnh biên chép giấy tờ, đơn trạng hàng máy viết và in thơ từ, cahier des charges bằng máy Duplicateur, làm mau và kỹ.

Làm lãnh sổ sách nhà buôn trùng theo luật. Làm kỹ lưỡng và mau.

TRƯỜNG TƯ

Pensionnat

Nguyễn-v.-Ngứ

tại Mytho-ville

Dạy thi bằng-cấp tiểu học và sơ học, có năm lớp, giáo viên rõng nghề dạy đỗ kỹ cang. Lầu cao rộng rãi, khoản khoát mát-mẻ, chỗ tắm-táo douche. Ăn uống kỹ cang theo vệ-sinh. Học trò đau có lương-y lang-sư điều-trị.

Tựu trường : 1er Mars 1928, nhằm mồng 10 tháng hai annam.

VELO-HALL

Etablissement

Trương - văn - Hanh Sadec

Giấy thép nói số 19

Là nhà chuyên nghề bán :
Xe máy — đủ đồ phụ tùng
Đèi-lý — máy hát và đĩa hát
Pathé - Victor - Béka

Bán sỉ - bán lẻ. Kính xin qui khách lục đáo lác nào-cần dùng. Xin đem lòng trông đến. Bổn hiệu rất thậm cảm.

Cũng chịu nhận những thơ mua đồ cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

HÃY NÊN ĐỌC

Tiếng đờn tri-âm

Tiểu-thuyết mới xuất bản

Văn-chương rất lưu loát mà dản dị, có nhiều cảnh ngộ rất ly kỳ, nhiều đoạn thiệt thương tâm, tả rõ cái ân-tình xã-hội ta ngày nay. Ai cũng nên đọc.

Giá lẻ . . . . . 0 $ 50

Mua sỉ và mua lẻ tại Thịnh-Quang Thư-Quán, 35, Rue Sahourain, Saigon.

Muốn bán một cái nhà máy, chụm trấu 20 tonnes gạo trắng, xin hỏi M. *Nguyễn-khắc-Sự* Ingénieur Chimiste Travinh.

Ai muốn mua ?

Một cái nhà thiệt tốt, cất theo kiểu kiêm thời, có bốn phòng, sơn vẽ thiệt đẹp, cỏn mới tinh hảo. Đang dạy đồ kỹ cang. Lầu cao rộng rãi, khoản khoát mát-mẻ, chỗ tắm-táo douche. Ăn uống kỹ cang theo vệ-sinh. Học trò đau có lương-y lang-sư điều-trị.

Tựu trường : 1er Mars 1928, nhằm mồng 10 tháng hai annam.

Coi tướng mạng lày tiếng!

Tôi người ở tỉnh Quảng-đông

Kính cùng chư quí vị đặng rõ. Tôi ở tại đường Charles Thomson số nhà '69 ngang ga xe lửa Mytho Chợlớn. Tôi là Nhựt-Nguyệt-Minh thầy coi quẻ có danh tiếng trong lục tỉnh. Tôi cúi xin mời qui khách ở lục tỉnh trong giờ rảnh, nhọ gót đến coi tướng quẻ cho biết sự kiết hung việc quá khứ vị lai, sanh tử, giàu nghèo, công danh hoạ phước, và xây nền nhà, chỗ để huyệt mả cho khỏi lầm Tôi cũng biết sửa xương đặng đổi tánh người, và biết trị bịnh ta lương dược, nuôi con nít rất tinh nghệ.

Nay kính thỉnh.

NHỰT-NGUYỆT-MINH.

Bd. Charles Thomson n° 169.
En face de la gare de Mytho. --*CHOLON*

Cần dùng gấp

Có một xưởng kia muốn dùng nhiều thợ Ajusteur, Tourneur, Chaudronier và một người cho thạo về việc máy móc xe hơi, lương bổng khá.

Ai muốn xin do nơi M. Trần-quang-Gi, Rạchgiá.

Một năm nghiên cứu tại Pháp-quốc

Từ ngày 21 tháng hai tây, tiệm Châu-Thụy sẽ lại khai-trương hầu chiếu trải salon, hàng thêu mẫu và tiểu-thuyết ngoài Bắc tại đường Mac-Mahon số 117, ngang cửa Chùa-Chà và tòa báo Đông-Pháp ngó qua

Bổn hiệu chủ-nhơn là Đào-thao-Vỹ đã qua Pháp-quốc năm 1925, làm đại-biểu cho các nhà công-thương Bắc-kỳ tại cuộc đấu-xảo mỹ-nghệ Paris 1925, ông đã nghiên-cứu được kỹ-cang nghề ruộm lát, ruộm sợi và tìm thứ satin thiệt tốt làm hàng thêu mẫu.

Nghề đã thiệt sành nên đã được thưởng 3 tấm Médaille d'or tại cuộc đấu-xảo Vân-nam — Exposition Coloniale de Strasbourg và Exposition des Arts décoratifs Paris và nhiều các huy-chương hạng nhứt tại hội-chợ Hanoi.

Vậy xin mời đồng-bào chiếu-cố.

?

Muốn bán

1° Miếng đất rộng, nền đẹp ở đường Kinh lấp (Canal de doublement) Cholon.

2° Miếng đất rộng ở làng Phudinh Cholon.

3° Miếng đất rộng tiện lợi sự buôn bán ở Bình-đông.

4° Miếng đất rộng tiện lợi sự buôn bán ở Bình-đông.

5° Miếng đất ở giữa châu-thành đường Quai de Belgique,

17 căn nhà ở đường Saigon Huê lợi mỗi tháng 650 $ 00.

7° 15 căn nhà ở đường Frères Louis có cả miếng đất lớn.

Huê lợi mỗi tháng 427 $ 00

8° 8 căn nhà có cả đất ở đường Paul Blanchy.

Giá 17.000 $ 00.

Nếu ai muốn mua hoặc bán đất cất, nhà cửa, ruộng nương vườn rược, xin hãy do nơi hãng Mac-Mahon Office ở số nhà 61, đường Mac Mahon Saigon thời sẽ đặng vừa ý.

Dìa hát kim thời

TAI-DONG-BAN HIỆU **Pathé**

Mới qua kỳ tàu nầy

THỔI TỪ THÍ TỀ QUÁN

44.951 Vợ Thôi-Từ đưa chồng ra giác
44.952 Vợ chồng tiễn biệt
44.953 Thôi-Từ giả bịnh thử vợ
44.954 Khương Thị ra vườn cùng A-Huờn luận kế

TIẾT CƯƠNG KHỞI NGHĨA

44.955 Tiết-Cương cùng mấy em bàn luận việc nước
44.956 Tiết-Cương tế cờ

SƠN HẬU

44.959 Phàn-Diệm ở nhà
44.960 Mẹ con Phàn-Diệm từ gả

PHONG THẦN

44.967 Đắc-Kỷ tính kế hãi vợ Hoàng-Phi-Hổ
44.968 Đắc-Kỷ gọt Gia-thị, đến Bá-lộc-Đát

THẤT HIỀN QUYỀN

44.961 Lưu-Hoàn Dinh ép lòng vưng lịnh mẹ xuống Dinh-kỳ
44.962 Ngụy Bá sai gia Dinh theo giết Lưu-toàn Dinh

TIẾT GIÁO ĐOẠT NGỌC

44.938 Kỷ-lang-Anh gặp chồng
44.939 Tiết-Cương than thở cùng vợ
44.957 Tiết-Giao giả đau, gọt Nguyệt-Cô mà lấy ngọc
44.958 Nguyệt-Cô ngồi than thở

« *Dìa kim sắt* » Giá : 2$25 « *Dìa ngọc thạch* »

Hãy xin mục lục đìa các nhà trữ của bổn hiệu

Việc trong nước

(Tiếp theo)

góp tiền đặng giúp cho hội học trò khó trong hạt Sadec. Đáng khen thay là chỗ quê mùa lại nhằm lúc mùa màng và là bạn hát cũng chẳng mấy hay mà nhờ quan phủ Lâm đại nhơn sốt sắng mấy thầy và hương chức làng siêng lo nên rốt cuộc lại góp được một số tiền hai trăm mười một đồng (211$.00)

Ước mong các quận các làng cũng đồng ý như quan phủ Lâm thì sau bọn trẻ em cũng mong nhờ được phước lớn. Đức lệ.

BACLIEU

Bắt trộm cướp rất tài

Thuộc về làng Vĩnh châu thường hay sanh ra trộm cướp rất nhiều, mà thầy đội và mấy chủ bếp có bắt đặng bọn nào đâu.

Nay có chu Cai Đ.. từ ngày đổi xuống tại quận Vĩnh châu đến nay đặng ba, bốn tháng mà bắt có hơn mười đám ăn trộm vặt. Còn việc mầu nhiệm của quân trộm cướp thế nào thì chủ đồng tìm đặng cả.

Mới hôm kỳ rồi đây tại điền Đầy-Lăng có người qua báo với chủ cai Đ.. rằng có một bọn ăn cướp đến cướp phá nhà của T.. chủ cai hay tin bao nên liền đi cùng vài tên lính qua điền Đầy-Lăng nã tróc bọn cướp nầy. Chừng đến tận nơi chủ cai bèn đem hết tài hay của chủ mà nàm đặng một tên đầu đảng, còn bấy nhiêu chúng nó bườm mất hết.

Nghe khi chủ cai Đ.. nầy bắt nhiều đám trộm cướp thiếu điều phải nguy đến tánh mạng, chủ cũng chẳng nao.

Từ đây nhơn dân nội làng Vĩnh-châu và điền điền có thể yên giấc đặng.

Vậy ước sao quan chủ tỉnh tại hạt Baclieu ban thưởng chủ cai Đ.. nầy cho xứng đáng hầu dục lòng cho kẻ sau đặng trừ những quân trộm cướp.

CANTHO

Cũng hoả-tai nữa

Tại gần chợ Cairang, hồm 7 Mars 1928 có xẩy ra một đám cháy nhà nguyên do như sau nầy :

Lúc 1 giờ rưỡi chiều trời còn đương nắng chang chang, một xóm nhà lá ngang chợ Cai-răng, thình lình phát cháy thì cái nhà của tên ba Huyền khỏi đầu, lúc đó thì không có Huyền ở nhà mà ba Hên và Khéo cũng vắng mặt, nên chẳng ai lấy đặng món chi hết. Khi ngọn lửa phừng lên mạnh lắm, gió thổi mới bắt qua nhà của Khéo rồi qua nhà ba Hên cũng khít vách nhau, rồi bay qua nhà lá 3 căng của bầy Mọng, cách nhà ngói là nhà lầm của ba Hên, rồi trở lại cháy hai bên chái (nhà ngói) cháy đâu nữa cái chái thì chữa được. Cơn rối loạn, thiên hạ chạy tới xúm đẩy cái xe hơi ra khỏi kẻo sợ nó bắt xăn cháy, mấy chục nữa cũng tiêu điều, vừa đẩy ra khỏi thì cháy luôn nhà xe, lúc ấy sở giây thép Cairăng có điền tin cho quan lớn chủ tỉnh hay, ngài mới đem vôi rông và một tốp quân, đội, lính và ngài đi với mấy viên quan Tây Nam vô mà cứu cấp. Khi đó có ông cò Cairăng có đem dân lính vôi rông qua tiếp ứng, phải chi vôi rông Cânthơ ở gần thì có thể cứu khỏi cái nhà thị Tư và nhà lầm (nhà ngói) vì Cânthơ cách xóm nhà cháy chừng 6 cây số vôi rông Cairăng mất lâu xài nên làm coi chậm quá.

Sự rồi ro nầy cũng tại không kỹ lưỡng nên để lửa mới phát, ruồi thay cho M. ba Hên vì vợ chồng mất đi bên chợ nên khoá cửa, tới chừng nghe tiếng la làng in ỗi, mở hồi vang rân, mới chạy về thì ngọn lửa nó đã lên dữ rồi, lài nào mà đem đồ đạt ra cho đặng. Tính phỏng về 4, 5 cái nhà và đồ đạt vật dụng trong nhà chừng 1 ngàn rưỡi (1500 $ 00)

VINHCHAU

Quận cờ bạc

Kỳ rồi báo Đông Pháp kêu réu về vụ cờ bạc Vĩnh-châu. Sau khi hài ấy ra rồi tức thì có Chef sở mật thám M. Alexandre xuống tại quán đợ bắt, nên bọn cờ bạc nầy hay có chef sở mật thám xuống, thì bọn nó đẹp nghỉ một giờ gì đó. (có lẽ có thần mách bảo) Khi bọn nó nghe rù rù tiếng xe của M. Alexandre vừa ra châu thành thì tầu tán hết. Xong rồi thì bọn nó cũng bày ra như cũ Song lấy làm tiếc, nếu ông cắt vài người trong bọn ở lại đặng đợ bắt thì đề như chơi. Nay bọn nó lại dời nhà đánh bạc nơi con đường lò heo nhà ấy là nhà của một người có thế lực chút đỉnh.

Bọn nó lại cương lý nói như vầy nữa : Chef sở mật thám có xuống thì có người thông tin, còn nó có đẹp một đôi giờ thì mất cũng chẳng bao nhiêu huê lợi.

Nay chủ quận Vinh châu đã đổi, vậy như thầy cai đây cầm quyền chủ quận.

Mong sao bài nầy ra thấu tai thầy mà xin thầy hãy đẹp bọn cờ bạc trong châu thành nầy, nếu cờ bạc trong quận thì chi cho khỏi thấu tai quan trên và thầy cũng phải mang tiếng đó. Mong thay

TAYNINH

Khét cả một tỉnh Tâyninh

Bữa thứ năm 15 Mars vừa rồi, lối hai giờ chiều, lửa nổi đây thấy tắc cả sở cao-su ở làng Trang-Sup của ông cựu hội-đồng địa-hạt Trương-văn-Sy.

Sở cao-su ấy trồng đã đặng hai năm rồi và có đến 13 200 gốc.

Nghe đâu như ông hội-đồng Sy hao về trận hỏa tai nầy đến 8.000$ là ít.

Bac - Ky

HANOI

Má-chinh xoáy tiền kết

Mới rồi ở Hanoi điền tin vào cho hay rằng có một người má-chinh khách trú, làm ở hiệu buôn tây rất lớn ở Hanoi, xoáy của hiệu ấy hết một số tiền là hai chục vạn đồng (200.000$.)

Nghe nói hiệu buôn bị xoáy tiền đó có sở chánh tại Saigon đây.

Cao-Miên

PNOMPENH

Giết chồng !

Vừa rồi ở Kos-Thorn đã xẩy ra một cái thảm kịch vợ giết chồng.

Người vợ là dân bản Annam ta, còn người chồng là người Pháp, tên Martin, làm ở sở Thương-chánh.

Hai vợ chồng M. Martin, tuy là kẻ Việt người Tây, nhưng thuở giờ ăn ở với nhau cũng tử tế không có việc gì.

Gần đây, nhơn có sự giận dỗi nhau sao đó, hai vợ chồng cứ sùng sực với nhau hoài.

Đến bữa 13 Mars vừa rồi, hai người lại rầy rà một trận rồi im lm được một lát, thình lình nghe trong nhà có mấy tiếng súng nổ.

Lân bàng chạy tới, thấy M. Martin thì chết rồi, còn người vợ thì cũng ngất ngư, vì sau khi giết chồng liền trở súng lại mà tự tử.

Ruộng tốt cho mướn

Hội Canh-Nông Canh-điền (Camau), có lời rao cho qui-vị đặng rõ : Bổn-hội sẽ cho mướn sở ruộng của hội là 4.115 mẫu 15 sào bắt đầu trong mùa nầy.

Điều-lệ cho mướn đất và tờ hiệp đồng có để tại hội-quán đường Lagrandière số 72, Saigon.

Giấy tờ mướn đất thì hội nhận lãnh đến ngày 20 tháng Mars 1928, mà thôi.

Như chư quí vị muốn hỏi đều chi, xin viết thơ cho ông Bùi-quang-Chiêu, 72, đường Lagrandière Saigoh.

Lời rao

Sở Trường tiền Saigon có cần dùng tài-công đò máy và thợ máy « moteur à explosion » Ai muốn xin việc hãy đem bằng-cấp và giấy tốt tại Bureau de l'Arrondissement du Centre mà xin

Muốn bán *1 cái xe hơi camion hiệu Peugeot, 15 ngựa còn mới, ở đường Verdun, số 117, Chodui — SAIGON.*

Lời rao

Một sở Cao-su muốn mướn một thầy vẽ hoa-đồ có giấy tốt. Xin hỏi tại ông-Pháp Thời-Báo.

Lời Rao

Có một sở cao-su đương cần dùng tho-kỷ, người điều dưỡng bịnh (infirmiers) cai coi cu-li và sốp-phơ có giấy tốt. Ai muốn làm hãy đến Đ. P. T. H. mà hỏi.

HUỲNH-CÔNG-PHÁT

HỌC-ĐƯỜNG

19 à 33 Boulevard Kitchener

(CẦU-ÔNG-LÃNH) — SAIGON

Tựu trường : Ngày 1er Mars 1928

Vì sao năm nay bổn-trường định ngày nhập học trễ hết mười ngày

Bổn trường lập ra từ năm 1921 đến giờ, mỗi năm nhờ sở học sanh thi đậu nhiều nên sở học-sanh nơi bổn-trường càng thêm hoài, vì vậy bổn-trường mới lấy thêm 6 cang phố trệt và một miếng đất trống ở ngay sau nhà trường, thật rộng rãi học-sanh từ đây giờ chơi, chơi phía trong trường, rộng đến đổi bổn-trường bây giờ ở trong có tới hai cái sân chơi (cour) và hai cái nhà mát (préau).

Còn nhà ăn của học-sanh (réfectoire thật khoản khoát và nhà bếp cả hai đều đem ra cách lớp học hơn ba chục thước cây, cầu tiêu, cách xa hơn nữa, không còn hật hẹp như bấy lâu nay vậy.

Chung quanh trường tuy rộng lớn, song từ phía đều có vách tường cao, dầu có trốn nào có hăn, chơi cho mấy cũng không thể trốn ra được.

Từ hồi lập-trường đến giờ, học sanh ngủ giường cây, ngày nay bổn-trường bỏ giường cây hết, vì đặt mấy trăm cái giường sắt mới tinh hảo thế vô. Phòng ngủ của học sanh, bổn-trường lót rõng gạch bông sạch sẽ vô cùng.

Trong mỗi lớp học đều có gắn hai cây quạt máy trên plafond, học sanh ngồi học rất khoẻ khoắn.

Vì bổn-trường hiện giờ có tới ba cả ngành nước máy chảy vô trường (3 branchements d'eau) nước xài thế gì cũng không hết, nên trường bỏ hồ tắm cũ và xây ba cái hồ tắm mới rất lớn, lại còn làm thêm 6 cái nhà tắm máy (6 cái douches) cho học sanh tắm rửa.

Phía trên lầu, ngoài sân sau (terrasse) có làm ba cái cầu-tiêu đặng tiện bề cho học sanh đợi tiểu ban đêm. Cho đến thang lầu cũng phá ra sắp đặt lại, vì khi chật hẹp khác, nay rộng rãi khác. Vách phên cửa nào đều sơn phết lại hết.

Bổn-trường có đặt sẵng mấy trăm tấm nệm, mỗi tấm bề dài 1 m 80, bề ngang 0 m 75 bề dày 0 m 10, một cỡ với giường sắt, bề thấy giống in nhau, hầu cho trên phòng ngủ một kiểu với nhau, bước vô xem rất đẹp và rất sạch sẽ.

Bổn trường không thể cất nghĩa ra đây cho hết được, vậy xin mời Qui ông, Qui bà, có dịp đến Saigon, hoặc đi chơi hay là đem em cháu lên học, đến bổn trường viếng chơi, bổn trường bết lòng nghinh tiếp.

Vì công-cuộc bổn trường mở mang thêm ra như vậy, nên kỳ tựu trường nầy bổn trường định ngày 1er Mars 1928 mới tựu, nhằm ngày mồng 10 tháng hai Annam.

HUỲNH-CÔNG-PHÁT KÍNH.

NOTA. — Kỳ tựu trường 1er mars nầy, bổn-trường có lớp 1er Année và 2e Année Qua kỳ tựu trường tháng Août tới, sẽ có lớp 3e Année.

Xin hỏi cuốn Điều-lệ của bổn-trường đặng rõ vì sự sắm đồ cho mỗi trò và giá tiền mỗi lớp. Học sanh khi thôi học hay là bị đuổi, tiền đóng trước, còn dư trả lại song trễ cho Phụ-Huynh học sanh mà thôi.

Như tính cho em học nơi bổn-trường, xin gởi thư dặn cho trước, trường để danh chỗ.

MẤY ÔNG GIÁO-SƯ DẠY

NƠI BỔN-TRƯỜNG

Hai vị giáo-sư Langsa có Cấp-bằng về Khoa giáo-huấn.

MM. NGUYỄN-VĂN-BÀ, có Cấp bằng trường Cao-đẳng Sư-phạm Hanoi, cựu giáo sư trường sư-phạm Saigon.

HOÀNG-MINH-GIÁM, có Cấp bằng trường Cao đẳng Sư-phạm Hanoi.

NGUYỄN-KHOA-TÚ, có Cấp bằng trường Cao-đẳng Sư-phạm Hanoi, cựu giáo sư

VƯƠNG-QUAN-KHIÊM, có Cấp bằng Nhi-khoa Tú-tài Đơi-pháp (Double Bachelier ès-lettres).

NGUYỄN-TRỌNG-HY, cựu học-sanh trường Cao đẳng Sư-phạm Hanoi.

NGÔ-CHÂU-DANH, cựu học-sanh trường Cao-đẳng Sư phạm Hanoi, và 5 vị giáo-viên có Cấp-bằng trường Sư phạm Saigon.

Lời rao

Tôi là Phạm-thành-Thiên ở tại sở Quanlợi (Honquan) kính cùng cô bác anh em đặng biết : con của tôi tên là Phạm-hùng-Hạt 19 tuổi, chẳng nghe lời khuyên bảo dạy dỗ của tôi, lại bỏ nhà bỏ cửa đi chơi loan đàng, không kể đến việc gia-đình. Vậy kể từ ngày nay 1er Février 1928, x u anh em cô bác lưu ý, chớ nên cho nó vay tiền bạc chi cùng là giúp đỡ nó, thì chịu lấy, chớ tôi chẳng dự đến.

Nay kính cáo

Quanloi, le 9 Février 1928

PHẠM-THÀNH-THIÊN

Quanloi (Honquan)

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022

PHỤ TRƯƠNG THE-THAO

của Đông-Pháp Thời-Báo ngày 20 Mars 1928

Cảm tưởng của một người đi coi cuộc tranh vô-địch banh vợt tại sân « xẹt » langsa

Cuộc tranh vô địch năm nay, chưa đến demi finale thì đã thấy những tay banh vợt của « xẹt » langsa tiêu đâu mất.

Antoni là cái hi vọng của «xẹt» mà trong ngày thứ năm rồi đây đã bị Của đánh hai « set » 12-10, 2-6 tiêu mất. Qua ngày sau Của lại tiêu luôn (6-4-6-2) Nayakama cũng là một tay kiện tướng của « xẹt ».

Trước khi Antoni đánh với Của, thì theo như bắt thăm, phải đánh với Tournois. Song Tournois muốn để cho Antoni cho thiệt khoẻ đặng đánh với Annam, nên trước chịu thua trơn.

Vậy mà Annam cũng vần cứ ĂN.

Song ăn thua là một lẽ thường và vệ cuộc đánh ấy ra sao thì đã có người nói rõ trong báo.

Nay chỉ nhơn lấy cuộc đánh banh vợt nầy mà nghĩ coi thử có đều chi lạ hơn mọi năm trước không?

Năm nay, còn sót lại chỉ có bốn người Annam đánh với nhau: Từ, Của, Kiều, Giao. Trong bốn người ấy, thì có Giao là một người hàng vi mà cũng là một người đã đoạt Vô địch Nam-kỳ năm nay; đánh final với Của, 6-4-4-6-6-3.

Giao cũng xuất thân như Chim. Vậy mà sao năm nọ lại bị ai khích bác ra ngoài không cho chơi. Vì cớ gì vậy? Ai dám trả lời không? Tôi cũng đã có hỏi nhiều người, kẻ nói vầy, người nói khác. Người nói tại tánh Chim hay đòi tiền. Cái chuyện đòi tiền cũng là một chuyện thường mà không ăn thua gì với Championnat năm nọ hết. Cái đều mà ta nên biết là tại Chim đòi ăn tiền mà bị trích rủ, nay trích người ta ra rồi, nên rủ người ta đánh lại ta mới đòi tiền. Hỏi thế thì mấy ông lớn trong thể thao đều lặng im hết? Tôi cũng đã có một ông lớn kia nói rằng: Nói thì nói, chớ chẳng lẽ một ông chef bu-ró mà ra đánh banh vợt với Chim là người sốp-phơ.

Ôi, cũng vì bất kỳ là chuyện chi cũng cứ phân giai cấp, ông lớn, ông vừa vừa, ông nhỏ, nên chẳng có đều chi mà gọi rằng nương cậy lấy nhau một lòng một đức với nhau, nên mỗi khi muốn đi coi người mình đánh banh vợt với người ta, thì đả thấy vài ba trăm con rồng, cháu tiên, ông lớn, ông nhỏ, ông vừa vừa chi cũng đừng phơi trên cỏ. Mình đứng mà ngó người ta ngồi cũng thiệt thú. Mà may phước sao kỳ nầy họ thả dàn. Chớ phải như đôi tiện như kỳ vô-địch chợ-phiên, thì mình cũng phải trả tiền đứng.

Ừ họ đến đâu cũng là phải là tốt, là đáng kiếp cho mình. Phải chi năm nọ mà biết quên ông lớn, ông nhỏ, ông vừa vừa thì có lẽ năm nay mình cũng có cái « XET » như người, thì có đâu mà phải xẹt ra ngoài cỏ! Vậy mà ông lớn, ông vừa vừa, ông nhỏ ngày nay coi cũng chưa chịu yên mà lo cho khỏi xẹt. Ai ơi, có biết buồn chăng? Ai ơi, có biết nhục chăng?

Lại còn một đều nữa. Tôi hỏi tôi đây, xin anh em biết rõ lòng mà chớ phiền. Tập thể-thao là cũng tập đoàn thể tập kỷ luật. Vậy *sao cũng là anh em trong cuộc thể-thao Annam, mà mấy hội banh tròn không qua sân « xẹt » mà chơi, mà banh vợt lại khác banh tròn như thế.* Hay là thứ banh nầy có cẳng chăng???

Mà thôi, Annam mình mới thẳng thận, mà cứ cần rằng mải, thì thật làm phiền anh em. Nay chỉ xin có mấy lời tặng khen bốn ông Từ, Kiều, Của, Giao đả làm cho anh em chúng tôi là người đa sầu đặng vui luôn vài ba bữa.

Trong cuộc chơi banh vợt cũng có thể cho là một bài học ở đời. Nhỏ con mà có thể thì chẳng sợ chi ai cao lớn ba vùng. Ai có ý cao, ý mạnh mà chạy tuốc lên trên lưới thì mình cứ lo mà đánh « lob », đánh « placé » mải, thì họ có khoẻ sức bao nhiêu, chẳng ngày rồi cũng bết. Ai có chê mình là mạch nha, mình cũng cứ mạch nha cho đến cùng đến tột; rồi ra cho biết mạch nha là thế nào.

DIỆP-VĂN-KỲ

ANTONI VÀ KIỀU

Đánh banh vợt

Cuộc tranh vô-địch năm 1928

Ngày thứ tư 14 Mars 1928

Tại sân Cercle Sportif Saigonnais, có hai độ đánh banh như vầy:

1er M. Mau đánh với M. Giao.

2e M. Từ đánh với M. Hoa.

Tuy là hai độ nầy, Annam đánh không, song công chúng Tây Nam, người ta cũng đi coi đông lắm.

Về cái độ M. Mau đánh với M. Giao thì được thiên hạ hoan nghênh hơn, vì M. Giao đánh banh có tiếng thuở nay, ai cũng biết tài và cả, còn M. Mau tuy là lớn tuổi mặc dầu, song người đã có lãnh chức vô-địch năm 19'5, thì chắc là cũng còn hay lắm, nên nay gặp người đối thủ nhau, nên hay lắm

Mới vô đánh một jeu đầu được 5 phút đồng hồ thì Giao ăn một jeu rồi, bình thường M. Mau thì đánh bạch-nha lắm, song hôm nay gặp M. Giao mà đổi cách chơi như vầy, vì chắc M. Mau cũng đã biết tài M Giao rồi nên nhắm đánh bạch-nha vô ích nên chỉ đánh cản cho mau ăn thua vậy thôi. Còn M. Giao thì cũng đã nhơ vậy, vì M. Giao cũng biết tài M. Mau nên đánh có ý gắc hơn mấy độ, rồi một chút, nhứt là placé banh độc lắm, nhờ vậy nên ăn M. Mau 2 jeux rồi đến jeux thứ 4, M. Mau ăn lại một jeu.

Từ đây chỉ sau thì cứ M. Mau ăn một jeu thì M. Giao ăn lại một jeu, bị vậy nên 1er set M. Mau thua 6-3.

Qua 2e set thì M. Giao lại đánh coi hăng hái dữ lắm, vì cũng sợ M. Mau nên đánh coi gắc lắm, khi bỏ banh qua trái, lúc bỏ qua mặt. Còn M. Mau cũng dở qua dữ lắm, song cũng phải thua một jeu đầu nữa, đến jeu thứ nhì thì M. Mau đánh coi hay lắm, cũng có ý placé banh cho M. Giao chạy mệt vậy, rồi là đánh nhiều trái banh coi hay lắm, ở ngoài tiếng khen nức nở, nhờ vậy nên M. Mau ăn thêm 3 jeux một đợt, lúc jeu thứ 5 thì M. Mau coi dã mệt nên đánh banh coi không đặng sốt sắng như mấy jeu đầu, phần bị M. Giao placé banh gắc quá, nên phải thua 2e set nữa.

Rốt cuộc trầy M. Giao ăn được 1er set 6-3, 2e set 6-4.

Có một đều đáng khen nhứt là M. Mau đã bỏ đánh lại ba năm nay rồi, mà nay mới ra đánh lại hai ba tháng nay, cách chơi coi cũng hay lắm, năm nay tuy đã hồng rồi, song chắc năm tới đây M. Mau cũng có thể tranh chức vô-địch được.

Còn độ kia M. Từ đánh với Hoa, trước khi đánh thì ai cũng biết M. Hoa không tài nào mà đánh lại với Từ cho được, vì M. Từ là người đã lãnh cái Coupe Robin năm rồi.

Ngày thứ năm 15 Mars 1928

Đúng bốn giờ rưỡi chiều, tại sân Cercle-Sportif-Saigonnais có 2 cuộc đánh banh như vầy:

1° M. Của đánh với M. Nakayama.

2° M. Cang đánh với M. Kiều.

Khởi sự đánh thì M. Nakayama làm service trước, song hay lụp chụp lắm, nên chẳng bao lâu thua M. Của một jeu đầu; đến jeu thứ nhì, thứ ba thì M. Của cũng ăn luôn đợt; đến jeu thứ năm thì M. Nakayama ăn lại, song M. Của cũng còn đánh cách chắc chắn lắm, nên từ đây tới sau thì M. Của ăn luôn một đợt 3 jeux hết 1e set thì M. Của ăn 6-2.

Qua 2e set M. Của đánh cũng hay như thường nên ăn được 2 jeux trước, lúc nầy ở ngoài ai cũng chắc M. Của ăn luôn được, song lúc nầy M. Của đánh coi chẳng đặng kịch liệc như hồm bữa đánh với M. Antoni, vì vậy nên M. Nakayama gỡ được hai jeux liên tiếp, Từ đây thì M. Của cứ ăn một jeu trước, rồi M. Nakayama gỡ một jeu, riết đến một bên ăn 5 jeux huề rồi, thì ai cũng sợ cho M. Của khó thắng cái 2 set nầy lắm.

Lúc nầy M. Của coi sửa cách chơi lại placé banh nhiều lắm nên M. Nakayama chạy coi bộ mệt, vì vậy nên Nakayama đánh drive nhiều lắm, song lúc nầy lại hay đánh ra ngoài và mắc lưới nhiều hơn, nhờ vậy nên hết 2e set thì M. Của ăn được 7-5.

Còn độ kia M. Cang đánh với M. Kiều, hai người nầy đánh coi dồng sức lắm, banh qua lại liền liền, cách chơi của M. Kiều thì coi đều lắm, thứ nào đánh cũng được, còn M. Cang thì chẳng kém chi M. Kiều Vì vậy nên 1er set đánh thiệt lâu mà chưa phân thắng bại, hễ bên nầy M. Cang ăn một jeu thì M. Kiều gỡ lại một jeu, dây dưa nhau đến 5-5; đến jeu thứ 11 thì M. Cang lên filet tính đập cho mau ăn thua; nhờ vậy nên M. Kiều đánh banh ngay M. Cang mãi, nên bị đập ít trái banh thì thấy M. Kiều thua Cang 1 set 7-5.

Qua 2 set thì cũng M. Cang ăn jeu đầu, song đến jeu sau thì M. Kiều gỡ lại; lâm vậy nên 4-4 rồi, lúc nầy coi M. Cang bị có da thịt hơn M. Kiều, nên coi chạy nhiều quá có ý bết nên đánh banh mắc lưới nhiều hơn M. Kiều, nên để cho M. Kiều ăn 2 set 6-4

Đến đây thì 2 bên cũng huề nhau mỗi người ăn một set, còn có set thứ ba nầy thì tranh thắng bại.

Vô đánh 3e set thì coi M. Cang đã mệt nên quyết lên filet đập cho mau ăn thua, vì đã mệt rồi nên lên đập mạnh quá banh văng ra ngoài thường lắm, còn M. Kiều thì coi tỉnh táo, lại thêm bền bỉ lắm, nhờ vậy ăn luôn 4 jeux, đến lúc nầy M. Cang đã bết rồi, nên chịu thua, không đánh nữa.

NGỌC-SƠN-ÂN

Tổng cuộc thể-tháo Annam

Trích lục lời biên-bản kỳ nhóm bữa 13 Mars 1928

Ông Hội-trưởng Tổng-cuộc thể-tháo đọc cho mấy vị hội-viên có mặt nghe một bài đăng trong báo Công-Luận-Báo số 9.6, ngày 8 Mars 1928, của kỳ-giả là M. Jacques Hoa chủ hội Tân-định Sport. Trong bài ấy M. Hoa phô trương nhiều đều phi-lý, vấn tội T. C. T. T. rằng không công bình và đè ép hội Tân-Định. Vì lẽ nào mà M. Hoa gọi rằng T. C. T. T. không công-bình? Nguyên M. Hoa là người thay mặt hội Tânđinh đối với T. C. T. T. từng dự thinh các việc bàn tính và nghị-định của T. C. T. T. mà nay lấy cái cớ T. C. T. T. phạt người chiến tướng tên Lại của Tânđinh một tháng không được dự đấu trong cuộc tranh hình đồng năm nay, vì hồi chơi dữ đội, trái pháp, nên trách móc và cáo gian T. C. T. T. không công bình, tư vị hội khác mà đè ép hội của mình.

T.C.T.T. định không cần gì phải trả lời cáo chuyện phi-lý của M. Hoa trên báo, như là các đều nghị-định của T.C.T.T. gọi là tư vị chiến-tướng hội thể-tháo, vì bởi T.C.T.T. chiếu theo lề-luật của T.C. mà thi-hành đó thôi. T.C.T.T. xét đoán và tự xử lời cáo gian và nhục mạ của M. Hoa đó và rất khẽ bẩn khẽ ố cái cử chỉ kỳ quái của người thay mặt hội Tân-định đối với T.C.T.T. - cũng vì lỗi mà M. Hoa, cố ý làm «nùng», không chỗ T. C. T. T. biết trước rằng hội của mình không đấu cầu hôm nọ (đấu với Etoile de Giađinh) nên hội Tânđinh phải bị phạt tiền vậy, nếu M. Hoa biết lo cho hội mình thì khỏi phạt ngay.

T.C.T.T. bất đắc dĩ mới định trừng-trị người thay mặt hội Tânđinh như vậy và ấn hành trong báo chương mà công-bố ra đây, song tiếc cho hội Tânđinh SPORT vội cáo thôi.

T.C.T.T.

Đua ngựa Saigon

Chiều chúa nhựt 18 Mars 1928

Hôm nay vì trời mát lại có nhiều độ ngựa đáng coi nên thiên hạ tựu đến trường đua đông vô số.

1 *Độ thứ nhứt.* — Con Kim Tiên vì không đặng mạnh nên nghỉ chạy độ nầy. Cờ vừa phất con Vang Tiên phát chạy trước con Chérie con Kim Xanh và con Tân Phước chạy đặng hai phần vòng con Chérie bết phải rớt lại, về gần khán đài con Vang Tiên cũng bết con Kim Xanh lước qua giựt giải nhứt; con Tân Phước về hạng nhì, con Vang Tiên ba, con Ô Thanh tư, con Chérie năm

Con Ô-Thanh thua đây là phải chở nặng thêm 6 ki-lô, lại nài cho phát quá trễ nên theo không kịp mấy con kia.

Tiền đánh cá

Kim Xanh gagnante		3$70
—	placée	1 30
Tân Phước	---	1 50
Vang Tiên	---	2 30

II Độ thứ nhì. — Bốn bào bân không sai, con Centaure giựt giải nhứt Nó phát dấu đầu đi nước lớn vì vậy con Đạm-Phụng theo không kịp phải thua một mình ngựa. Con Kim Filon về hạng ba, con Vang Ngọc tư.

Tiền đánh cá

Centaure gagnant		2$10
—	placée	1.19
Đạm Phụng	—	1p.10

Độ thứ ba. — Chẳng cần nói ra chư quí độc giả dư biết con Đạm-sáp giựt giải nhứt độ nầy;

Con Đạm bình Đông dẫn đầu trước con Vương Anh con Đạm-Sáp và con Ô-Phụng, chạy trọn vòng đầu con Ô-Phụng đám. Còn 800 thước nữa con Đạm Sáp qua dần dầu về giựt giải nhứt bỏ con Đạm Bình đông hơn 20 thước con Vương anh hạng ba Độ nầy ai đánh gagnant bất luận con nào cũng được trả vốn vì không đủ chia cho Đạm sáp.

Tiền đánh cá

Đạm Sáp gagnante		(trả vốn)
---	placée	1 $ 0)
Đạm bình Đông ---		4 00

Độ nầy ai đánh gagnant bất kỳ ngựa nào đều được trả vốn cả.

IV *Độ thứ tư.* — Vì ngựa quá đông nên khó sắp; chừng phất cờ được trễ có hơn mười lăm phút đồng hồ Con La Reine và con Phi sang Hồ phát trước con Rayon d'or, con Kim Lang Hoa, con Inventeur con Espoir, con Brin d'Amour. Con Derby phát trễ nên bết sức theo mà không kịp. Về gần khán đài con La Reine bết, con Rayon d'or giựt giải nhứt con Espoir nhì, con Kim Lang Hoa ba, con Brin d'Amour tư, con La Reine năm, con Inventeur sáu, con Derby bảy; mấy con kia thua xa.

Tiền đánh cá

Rayon d'Or	gagnant	8 $ 70
	placé	3 50
Espoir		2 50
Kim-lang-Hoa		22 30

V. — *Độ thứ năm.* — Ý theo lời bồn-bao bân con Rouvelet giựt giải nhứt độ nầy, con Huỳnh Long nhì, con Dragon ba. Con Rouvelet đấu trọn 4000 thước về ngang khán đài bỏ con Huỳnh Long trước 5 minh ngựa. Con Dragon thua xa.

Độ nầy cũng được hội trả vốn lại hết.

VI. *Độ chót.* — Bốn con ngựa chạy độ nầy tranh giải nhứt rất kịch liệt. Bồn bảo đoán không trật: đường gần thì con Maury phải giựt giải nhứt con Xích Long giải nhì. Phát chạy con BonFilon đi dầu, nhưng con Maury và con Xích Long lẹ chơn theo kịp. Về ngay khán đài con Maury giựt giải nhứt hơn con Xích Long gần một mình ngựa, con Xích Long bỏ con BonFilon nữa cái đầu, con Rouvelet hạng chót.

Tiền đánh cá.

Maury gagnant		2$90
	placé	1 40
Xích Long —		4 00

Đá banh

Cuộc tranh vô địch năm 1927-28

Chúa nhựt nầy nhằm ngày 18 mars 1928. Tại sân E. Giađinh có hai cuộc đấu cầu: hội Thủdầumột đá với Cholon Sport và hội E. Giađinh đá với Victoria.

Lúc đầu mới xáp trận thì hai bên công kích với nhau rất kịch liệt; thấy hàng tiền đạo bên Thủ-dầumột yếu hoa, bên bì Cholon sâm lấn hung lắm, song nhờ có hai người tiếp ứng tả hữu rất hay, nên khỏi thua nhiều. Nhưng mà chiều sao cho nổi hàng tiền đạo của Cholon, hễ mỗi lần hàng tiền đạo xuống thì coi không khúc nào đất lở nước tràng.

Hai bên công kích với nhau như vậy đặng chừng 10 phút đồng hồ Qui đặng banh lửa xuống quá nhau hiểu đá vô giữa Tăng lước tới, qua khỏi hai người hậu tập Thủdầumột, ai ai cũng chắc rằng Thủdầumột phải thua bàn đó, nhưng mà Tăng quyết dem banh vô lưới một mình, nên gần tới cửa thành muốn đá vô, Luu là tướng thủ thành liền chọc banh ra nhằm chưn Cân, banh vẫng ra ngoài, Thủdầumột khỏi thua bàn đó.

Hồi lâu Bội đặng banh giao cho Qui lửa xuống giao cho Cân đá vô giữa hậu tập Thủdầumột là Chúa đá hục Bạc chạy tới đá vô quá mạnh Thủdầumột thua 1 bàn (1 à 0)

Dem banh ra giữa đá lại, thì bên Cholon ăn nên hăng hái lắm, con bên Thủdầumột thua nên quyết gỡ nên đá coi rất kịch liệt.

Vàng đặng banh giao cho Qui. Qui lửa xuống đá vô giữa, Cân đón đầu giao cho Tăng. Tăng đón đầu vô cửa thành, tướng thủ thành, đánh ra, chẳng may nhằm Bạc, Bạc đá vô banh lọt vào lưới Thủdầumột thua 1 bàn nữa (2 à 0)

Dem banh ra giữa đá lại. Chapuis đặng banh giao cho Sang. Sang giao cho thức, đá vô giữa Bác đón đầu vô cửa thành ngay chưn Cân, Cân móc lên cho Qui, Qui lửa xuống đá vô giữa, hai người hậu tập Thủ-dầumột mà càng, nhưng mà đã trễ, nên Tăng lướt tới dem banh vào lưới. Thủ dầu-một thua 1 bàn nữa (3 à 0) Thủdầumột thua 1 bàn nữa (1 à 0). Sau thì kể tới giờ giải lao.

Vô đá lại thì coi bên Thủdầumột quyết lòng gỡ lại. Nên bên Chợlớn lửa xuống bị Mùi lấy đặng banh đá ra góc cho Michel, Michel đá vô giữa, Nữ chạy tới đá vô cửa thành nhưng mà đã lỡ chưn, phần thì Vinh chạy tới đặng dégagé nên suối vô cửa thành rất nhẹ, Hồng mắt coi chừng chiến tướng Thủdầumột, nên hai tai bắc, mà banh chạy tuốc vô hàng không hay.

Chợlớn thua 1 bàn (4 à 1).

Dem banh ra giữa Chợlớn quyết gỡ lại song gỡ không được

Chợ-lớn thua thêm 1 bàn (4 à 2) nữa. Sau rốt cuộc Thủ dầu-một đánh phải chịu thua bốn bàn gỡ lại 1 ai

Rồi tới hội Victoria đá với E. Giađinh. Tuy hai hội đợt với nhau chơi nhưng mà hai bên đều đủ cả. Vô hồi Victoria lửa banh trước, hàng tiền đạo vừa qua khỏi tiếp ứng trung ương là nâng, thì bi Xường đá ra góc cho Coln, Coln giao cho Nữ, Nữ giao cho Tâm, Tâm giao cho Coln, Coln đá vô quá mạnh banh lọt vào lưới.

Victoria thua một bàn (1 à 0) Dem banh ra giữa đá lại Victoria quyết gỡ lại Rớt giao Assane, Assane giao xuống cho Giỏi là tiếp ứng trung ương, Giỏi lửa xuống đá vô cửa thành, banh đục ra, Yam đội vô lấu nữa banh lọt vào lưới.

E. Giadinh thua 1 bàn (1 à 1) đem banh lên đá chẳng bao E. Giadinh thua 1 bàn nữa kể tới giờ giải lao (1 à 2.)

Vô đá lại chẳng bao lâu Tâm lửa xuống đá cầu âu banh lọt vô lưới. (2 à 2) Bên Victoriaquyết gỡ lại song gỡ chẳng đặng E. Giadinh ăn một bàn nữa (3 à 2) kể tới giờ nghỉ. Rốt cuộc thì Victoria đánh phải chịu thua một bàn (3 à 2).

NHÂN-VĂN

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28-Jan-2022

TRỌN MỘT NGÀY BÁN KHÔNG LẤY TIỀN

Hãng buôn NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN bán đủ vật-dụng kiểm-thời ở chợ-cũ đường Vannier, và nhà hàng lụa hiệu NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN ở đường Catinat đồng kính lời cho chư quí-khách rõ :

Kể từ ngày 15 Mars đi chí ngày 15 Avril 1928, trọn một tháng nầy hai nhà buôn của chúng tôi định *bán một ngày không lấy tiền*. Cách bán như sau đây : khi qui-khách đến mua đồ chúng tôi sẽ biên facture (toa) cho qui-khách, trong toa có biên số bạc mua ký tên và đóng con dấu hiệu rõ ràng, còn chư qui-khách ở xa gởi thơ mua thì chúng tôi cũng biên toa gởi theo hàng hóa ; chư qui-vị sẽ cất giữ cái toa nầy.

Đến ngày 15 Avril 7 giờ sớm mai, chúng tôi sẽ dùng cách lắt thăm rất công bình, có mời quan Trưởng toà sở tại làm chứng, cắt ra 31 tấm giấy, mỗi tấm biên mỗi ngày, biên từ ngày 15 Mars chí ngày 14 avril, đoạn sẽ cuốn tròn 31 tấm nầy, lại niêm phong kỹ lưỡng bỏ vô bao kín, xóc trộn trước mặt khách mua hàng và quan Trưởng-toà, rồi sẽ cậy một người khách thò tay vô bao kín mà lựa ra một cuốn, mở ra có biên rõ ngày tháng đó tức là ngày bán không lấy tiền ; chúng ấy chúng tôi sẽ rao dữ trong các nhựt báo, chư qui-khách sẽ đem cái toa mua hàng ra đó, coi cái ngày bắt thăm trúng đó có trúng nhằm ngày biên trong toa chăng ?

Như trúng thì qui-khách sẽ đem cái toa đó đến bổn-hiệu, hoặc ở xa thì gởi theo thơ, chúng tôi sẽ thối hồi số bạc mua lại cho qui-khách y theo trong toa (1).

Cách sắp đặt bán như vậy là vì chúng tôi muốn tỏ lòng thành thiệt cảm tạ thạnh tình của chư qui-khách giao thiệp cùng bổn hiệu trọn mười năm nay, xin chư liệt-quí tưởng tất lòng thành của chúng tôi, dời gót đến mua chơi Vẫn biết mua đâu cũng trả tiền, song qui-khách chiếu cố đến bổn-hiệu mà mua thì đã tỏ ra lòng đại-nghĩa, giúp đỡ cuộc thương-mãi của người Nam mình, lại mua được giá rẻ hàng tốt mà nếu may ra thì lại còn được hưởn số tiền mua lại.

Các cuộc xổ số cả muôn triệu số mà cũng có người trúng huống chi trong một tháng 31 ngày thì có khó chi mà không gặp một ngày trúng, xin qui-khách chớ bỏ qua.

Tờ giá mục (catalo) Mars 1928 của bổn hiệu in gần rồi, lúc in xong sẽ cập theo nhựt trình mà gởi cho chư quí độc-giả y như năm ngoái.

Hãng buôn NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
ở chợ-cũ Saigon
số 48 và 50 đường Vannier
và nhà Hàng Lụa ở số 42 Calinat
đồng kính

(1) Như khách ở xa mua phải gởi cách lãnh hóa giao ngân, thì xin kể số bạc hàng hóa mà trả lại, không trả số phí tiền gởi. Hàng hóa phải lãnh trước ngày 15 Avril, nếu lãnh sau ngày 15 Avril thì đầu cho ngày biên trong toa trúng nhằm ngày xổ ra cũng kể là không trúng, trở ra chừng qui-khách khi gởi thơ mua đồ có gởi mandat trả trước nữa phần tiền, thì dầu có lãnh sau ngày 15 Avril hay là trễ nãi thế nào nếu trúng thì cũng được hưởn số bạc lại.

La Rizerie Moderne

159-161, Boulevard de la Somme, Saigon

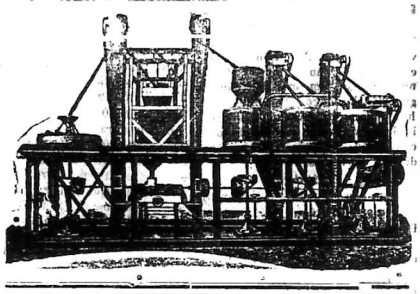

Làm đại-lý độc quyền cho nhà Koerber et Naumann bên Đức-quốc, dàn và ráp đủ cỡ theo nhà máy xay lúa gạo bất luận lớn nhỏ.

Cối chà type **Engelbert** chạy bằng mặt đận, rất nhẹ, chạy h bao đã mới.

Máy đứng và nằm **Diésel** chạy người không cần gì chụm lửa. Bán máy xay café.

Đồ bán bán rất thiệt thà. Đã giấp nhiều nhà máy xay lúa gạo.

Ai tự ấy ? Chỉ giùm làm nghĩa

Con trai tôi tên là Đặng-văn-Hớn, tác chừng 27, 28 tuổi, người ốm, không cao, không thấp, mặt nhỏ, răng hô, dáng hột chải.

Chẳng biết cớ nào đi sở mi hôm 22 tháng mười một năm tôi nay không về, đến nay vẫn bặc tin. Tên nầy chẳng phải công nợ sai, hay là cha mẹ rầy rà chi mà đánh bỏ vợ con, cha mẹ mà đi, để rầu buồn cho cha mẹ (Ấy cũng khả nghi).

Vậy cùi xin cô bác anh em ở lục châu, nếu ai biết tin, làm ơn cho tôi hay chân chân, thì tôi sẽ đền ơn 50 $ 0, còn dan tới nhà thì tôi thưởng 100 $00, và cũng xin hưởn sở phí lại.

Nay kính cáo,
ĐẶNG-VĂN-HỚN, *Điền-chủ ở* làng Thanh-Bình, tổng Minh-Đạt, Quận Mỏ-cày, hạt Bến-tre.

Muốn bán

Vì gần về Tây nên muốn bán 1 cái xe hơi **Pengeot**, bảy chỗ ngồi: 15 mã lực. Máy, nệm, mui đều là còn tốt. Bình accus mới thay. Ai muốn mua xin đến nhà số 9 đường Moneeau tại Tân-định mà thương nghị.

Kính tỏ cùng quí ông quí bà rõ

Garage của tôi hiệu **Garage Central**, ở Boulevard Bonnard, số 26. Ngày nay, đã nhường phố lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini, Directeur du Garage Indochinois mướn.

Còn đồ đạt của tôi bán thuở nay trong hàng đồ thì đã dời hết lại ở tại tiệm tôi ở đường Amiral Courbet, số 24 và 26, ngan nhà ngủ Nam-Đồng-Hương là đường hẻm hông Chợ mới Saigon, và nơi kho của tôi ở tại đường lớn Boulevard Galliéni số nhà 200 về địa phận Chợ lớn. Trừ ra một mớ xe hơi tôi bán lại cho MM. Lê-văn-Đức và Franchini mà thôi. Nên nay tôi cũng còn buôn bán như khi trước là giường sắc, giường đồng, binh săng để vào xe ít hao, cây căng, thùng nước xe, đèn lanternes avant et arrière, đèn hông đèn phares, đèn dọi, vãi lợp mui xe hơi xe kéo, binh nước mạnh, kèn điện khí, nhiếp xe hơi, échappement libre, đồ phụ tùng xe hơi, xe torpédo và chassis camionnette hiệu La Buire; máy canot, vân vân.

Vậy xin mời quí bà tưởng tình tôi là người đồng bang đến mua giùm tôi rất cám ơn và tôi sẵn lòng tính giá nhẹ cho quí ông, quí bà.

Còn ông nào có mua xe hơi môn gần đèn voi, đèn lanterne, đèn hông, cây căng, áo nệm đồ chơi, vân vân thì tôi có đủ. Xin đem xe lại tôi gắn cho đồ tốt mà lại tính giá rẻ hơn các chỗ khác.

Nay kính.
NGUYỄN-VĂN-KIỀU,
24 et 26, rue Amiral Courbert, Saigon.

RẤT HỮU DỤNG — RẤT CẦN ÍCH

CA-NỐT HƠI -:- GHE THUYỀN CÓ MÁY

Cho các vị đồn điền các, vị nông gia, mấy người lãnh chở chuyên. Chúng tôi có trù nghĩ chế ra đặng một kiểu rất tiện dụng cho các ngài. Chúng tôi cũng lãnh làm lại và sửa các thứ Ca-nốt và máy móc khác.

Gởi cho không những kiểu bản đồ, hình giảng, vân-vân... không buộc phải mua

Salon Nautique
Môn bài, 40C đường Paul Blanchy
Saigon (Tàndinh)

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

CÔNG-TY HỮU-HẠN VỐN 250.000 $

Công-ty làm những việc kể ra sau nầy :

1° Lãnh tiền đem gởi không hạn kỳ bằng được bằng 4 hóp, ba) là tiền quan Langsa đặng 4 ly lời mỗi năm ;

2° Lãnh tiền đem gởi có hạn kỳ (5 ly lời mỗi năm nếu gởi 6 tháng ; và 6 ly lời nếu để một năm) ;

3° Bán chi-phiếu (chèques) và gởi tiền qua Đại-Pháp bằng dây thép hay là gởi theo tàu trọm transfert par cable ou par courrier).

4° Cho vay đủ cách ;

5° Cho vay về hàng hóa nhập cảng ở ngoại quốc (ouverture de crédit à l'étranger).

Công-ty Việt-Nam ngân-hàng sẵn lòng mách rõ cho đồng-bang chúng ta biết những công việc ở nhà ngân-hàng mà đồng-bang muốn cần dùng.

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG, *Số 54 đường Pellerin.* — SAIGON
Dây thép nói số 748. Tên dây thép : **Créditana.**

Đèn COLON

Thiệt hiệu mới lại

Đốt bằng dầu lửa
Đốt đề và mau
Tiện lắm có dùng cả Nam-Kỳ

Trữ tại cửa hàng
Trần-quang-Nghiêm
số 200 đường d'Espagne Saigon

Kho sách báo xưa Quán Ven Đường 28 Jan 2022